

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2025/26:27

Fredagen den 20 februari

§ 1 Konkurrenskraftsfrågor

Gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 9 december 2025**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 27 februari 2026**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Vi inleder EU-nämndens sammanträde och hälsar gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm med medarbetare hjärtligt välkomna till dagens sammanträde. Vi ska prata om konkurrenskraftsfrågor med fokus på forskning.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA
EDHOLM (L):

Jag har inget att rapportera om från det mötet utöver den rapport som nämnden har fått.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Horisont Europa-paketet: ramprogrammet för forskning och innovation 2028–2034.

Anf. 4 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA
EDHOLM (L):

Herr ordförande! Arbetet med nästa ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, pågår. Förhandlingarna inleddes sommaren 2025 i rådsarbetsgruppen för forskning. De kommer att fortsätta till åtminstone slutet av 2027.

Under det danska ordförandeskapet togs betydande steg framåt. Det redogjorde vi för vid samrådet inför konkurrenskraftsrådets möte den 9 december. Då presenterades lägesrapporten som visar att medlemsstaterna i stort är överens om programmets övergripande struktur. Den visade också att flera frågor, som behovet av förenkling, mer tvärvetenskap och en starkare roll för samhällsvetenskap och humaniora, har fått ett tydligare gemensamt stöd från medlemsländerna.

Sedan Cypern tog över ordförandeskapet i januari 2026 har diskus-

sionerna fördjupats i de frågor som fortfarande är olösta. Det omfattar styrning, medlemsstaternas inflytande i prioriteringsprocessen, förenklade regler, forskningssäkerhet, hanteringen av dual-use och försvarsrelaterad forskning.

Trots att delar av programmet, särskilt Excellent Science, har nått relativ mognad kvarstår avgörande strategiska frågor. För att kunna ta nästa steg inför målet om en partiell allmän inriktning vid konkurrenskraftsrådets möte den 28 maj efterfrågas nu politisk vägledning från ministrarna på ministermötet den 27 februari.

De frågor som ministrarna har ombetts att ta ställning till är:

1. Vilka delar av FP10 bedöms redan vara tillräckligt utvecklade?
2. Hur bör de kvarstående kritiska frågorna hanteras?
3. Identifierar du några andra frågor som kräver ytterligare politisk vägledning?

Anf. 5 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vänsterpartiets ståndpunkt när det gäller Horisont är att alltför mycket stöd har betalats ut till Israels försvarsforskning. Jag vill föra till protokollet att Vänsterpartiet anser att Israels deltagande i Horisont bör frysas.

Anf. 6 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr ordförande! Det som ministern anför muntligt här är tillsammans med ståndpunkten egentligen ingenting som vi socialdemokrater reagerar på. Det känns som väl etablerade svenska inslag.

Däremot tycker jag att det, utifrån vad man har sagt, är lite svårt att utläsa vad ministern faktiskt tänker svara på de tre frågorna, som ministern läste upp, på det kommande mötet. Vilka element är det som Sverige tycker är tillräckligt mogna? Finns det något kritiskt kvar att identifiera, och finns det någon fråga där det behövs mer politisk vägledning?

Utifrån de här ganska generella ståndpunkterna tycker jag att det är lite svårt att faktiskt förstå vad, konkret, som ministrarnas svar på frågorna och det svenska bidraget i diskussionen kommer att bli.

Anf. 7 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Först bara en kort kommentar till Vänsterpartiet: Det här handlar om nästa Horisont Europa, inte den nuvarande. Det kan vara bra att veta.

Sverige håller med om delar av den lägesrapport som presenterats, precis som jag sa. Men det finns viss mognadsgrad när det gäller till exempel excellens. Det verkar som att fler stater är överens om det.

Det finns också skrivningar från Europeiska forskningsrådet som vi tycker är bra.

Det är även viktigt att rådsarbetsgruppen för forskning får inflytande över alla delar om Horisont Europa, även de delar som hanteras i andra förhandlingsgrupper. Det handlar till exempel om att öka forskningskapacitet och så vidare.

Men ganska mycket återstår fortfarande. Så är det.

Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, ministern, för dragningen och för svar på frågorna så här långt! Vi pratar som sagt om nästkommande program.

Jag har också lite svårt att utläsa vad regeringen och ministern menar är prioriterat i detta. Den sista meningen i ståndpunkten lyder: ”Kopplingen mellan konkurrenskraftsfonden och Horisont Europa behöver analyseras vidare, bl.a. när det gäller att hantera projekt med fokus på försvar.” Ska jag utläsa det lite som att man särskilt vill att forskning ska stödja och samverka med konkurrenskraftsfonden och försvarsfrågorna i stort?

Tidigare har vi lyft upp grön omställning. Det finns många områden där man gärna skulle vilja se forskning och en satsning som verkligen stöder Europas konkurrenskraft men som i grund och botten också säkrar att det sker en grön omställning.

Ska detta läsas som någon typ av prioritering? Och finns det andra prioriterade frågor, såsom grön omställning, som kanske inte framkommer här?

Anf. 9 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Diskussionen pågår fortfarande, till exempel om dual-use. Sverige har framfört att excellenskravet är det väsentliga. Det finns naturligtvis forskningsområden som går ihop. Det gäller även konkurrenskraftsfrågorna.

Jag tror att det finns en oro för att de kortsiktiga målen tar över, i förhållande till de mer långsiktiga målen, när man diskuterar konkurrenskraftsfrågor. Det har Sverige försökt motverka här. Men förhandlingarna är som sagt inte alls mogna än.

Anf. 10 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det handlar kanske om hur man tolkar långsiktighet. Om det är så vill jag skicka med att klimatfrågan och omställningsfrågan i högsta grad är ett långsiktigt mål. Det finns även fler andra delar. Jag kan göra det som ett medskick; vi anmäler ingen avvikande ståndpunkt i detta skede.

Det finns EU-direktiv och krav. Det kommer också ännu mer vad gäller att fasa ut plågsamma djurförsök, där Sverige skulle kunna gå i bräsch. Det finns även mycket, till exempel när det gäller grön omställning och hur vi kan bevara biologisk mångfald. Det finns alltså många långsiktiga mål, som EU har åtagit sig, men där vi fortfarande inte riktigt är i hamn vad gäller forskningen.

Jag gör detta som ett ödmjukt medskick inför kommande förhandling.

Anf. 11 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Självklart prioriterar Sverige det arbetet för att uppnå klimatmålen i Horisont Europa också. Det är en jätteviktig del.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Var det en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet?

Anf. 13 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):
Vi kan köra det som en avvikande ståndpunkt.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, där punkterna a och b ska behandlas samfällt, om jag har förstått saken rätt.

Anf. 15 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Herr ordförande! Kol- och stålforskningsfonden bildades 2002, när kol- och stålgemenskapen upphörde, och har sedan dess finansierat forskning och innovation inom kol- och stålindustrin med särskilt fokus på hållbarhet, energieffektivitet och minskade utsläpp. Med en årlig budget på 111 miljoner euro har fonden varit ett centralt verktyg för den gröna omställningen.

Kommissionen presenterade den 10 december 2025 ett reformpaket för att modernisera och förlänga fonden. Paketet inkluderar nya tekniska och finansiella riktlinjer, höjda medfinansieringsgrader samt förslag om att möjliggöra större och mer samordnade utlysningar.

Kommissionen föreslog också ett höjt finansieringstak till 200 miljoner euro och en utfasning av fonden år 2030 med överföring av dess funktioner till EU:s ordinarie forskningsprogram, särskilt Horisont Europa.

Förhandlingarna i rådet är nu avslutade. Medlemsstaterna har enats om en mer gradvis övergång. I den slutliga kompromissen föreslås att RFCS förlängs till 2034, vilket ger längre stabilitet och möjlighet till bättre samordning med nästa fleråriga budgetram och kommande generation av Horisont Europa.

Den årliga allokeringen har i kompromissen justerats till 120 miljoner euro snarare än de 200 miljoner euro som var kommissionens förslag.

En allmän inriktning av förslaget förväntas antas vid konkurrenskraftsrådets ministermöte den 27 februari.

Anf. 16 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Förstår jag det rätt; är den stora skillnaden nu att man har gjort detta mer gradvist?

Ministern nämner även siffror för hur mycket man ska lägga in i fonden. Det är mindre pengar än tidigare. Vad har Sveriges ställningstagande varit? Ni är uppenbarligen beredda att acceptera detta nu. Jag undrar helt enkelt vad ni har tyckt om kommissionens förslag.

Anf. 17 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Det är ju samma summa pengar. De finns i fonden. I stället för att man har mycket pengar under en kortare period har man nu lite mindre pengar under en längre period.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Snöret är helt enkelt lika långt, men man lägger ut det lite längre på marken.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till Övriga frågor. Har statsrådet något att säga på den dagordningspunkten?

Anf. 19 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Nej, det finns inga övriga frågor på agendan.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Med det tackar vi statsrådet med medarbetare för deltagande vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Vi önskar lycka till på rådets sammanträde. Och vi önskar trevlig helg, när det blir dags för den.

Anf. 21 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Tack så mycket!

2025/26:27

20 februari

§ 2 Konkurrenskraftsfrågor
Statssekreterare Simon Westberg
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 8 december 2025
Återrapport från informellt ministermöte den 3 februari 2026
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 26 februari 2026

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi rör oss raskt vidare på nämndens dagordning och hälsar statssekreterare Simon Westberg och hans medarbetare hjärtligt välkomna. Nu är fokus på inre marknaden och industri.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 23 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! Nämnden har fått rapporten från KKR den 8 december och från det informella mötet den 3 februari. Om nämnden önskar kan jag kort redogöra för vad som avhandlades – annars hänvisar jag till rapporterna.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen och rör oss in på rådsdagordningens punkt 3, Förordningen om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden: ett verktyg för strategisk resiliens för små och medelstora företag och europeiska värdekedjor.

Anf. 25 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! På mötet väntas en diskussion om hur den nya europeiska konkurrenskraftsfonden kan främja små och medelstora företag och integrera dem i europeiska värdekedjor.

Jag vill inledningsvis nämna att regeringens uppfattning är att offentligt stöd inte kommer att vara avgörande för att göra små och medelstora företag i EU konkurrenskraftiga. Här finns det andra viktiga åtgärder, som jag kommer att komma in mer på under dagordningspunkten om rapporten om den inre marknaden. De rör till exempel regelförenklingar, bättre tillgång till riskkapital och rätt kompetens.

Små och medelstora företag har en central roll som tillväxtmotor i EU. Det är också ofta denna typ av mindre, innovativa företag som har särskilda behov av extern finansiering och offentlig riskdelning för att kunna attrahera ytterligare privata investeringar. Regeringen tycker därför att det är bra att konkurrenskraftsfonden innehåller flera förslag för att stödja dessa företag. Till exempel kan särskild hänsyn tas till små och medelstora företags behov vid genomförandet av fonden. Det finns också möjlighet att rikta utlysningar till just dessa företag.

Mindre företag har inte samma kapacitet som stora företag att navigera i komplexa ansökningsprocesser. Därför inrättas genom fonden flera funktioner för att bistå med bred rådgivning i frågor kopplade till finansiering, regeltolkning och innovation.

Förhoppningen är att konkurrenskraftsfondens övergripande struktur, där flera EU-program samlas i regelverk, och förenklade

ansökningsförfaranden ska främja de små och medelstora företagens deltagande.

Regeringen håller med om att små och medelstora företag spelar en viktig roll i europeiska värdekedjor, i vilka de verkar som leverantörer, innovatörer och tillhandahållare av kompetens och teknik.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det finns en god balans i förslagens delar.

Vi förutsätter att ett antal medlemsstater på mötet kommer att understryka behovet av ett så kallat paneuropeiskt perspektiv i konkurrenskraftsfonden. Det kan handla om förslag som på olika sätt ger fördel till små och medelstora företag för att säkra egen medelstildelning snarare än tilldelning som i första hand utgår från att de bästa projekten är de som ska stödjas.

Den typen av förslag går emot regeringens ståndpunkt att tilldelning av medel bör utgå från en meritbaserad ansats med öppna och konkurrensutsatta utlysningar och kriterier som säkrar projektens kvalitet och resultat. Kriterierna bör utformas så att projekt utvärderas utifrån sin möjlighet att bidra till konkurrenskraftsfondens målsättningar. De bör beakta deras innovationspotential och förmåga att locka till sig privata investeringar som inte skulle genomföras i samma omfattning eller takt utan offentlig riskdelning.

Samma dynamik kan aktualiseras i frågan om att skapa upp europeiska värdekedjor. Här finns ett förslag om ett särskilt verktyg för att sammanföra aktörer i olika medlemsstater i syfte att bygga europeiska värdekedjor. Även här vill vissa medlemsstater nyttja verktyget för att säkra egen medelstildelning.

Regeringen anser generellt att användning av detta verktyg ska begränsas till väl motiverade fall. Det bör också bygga på konkurrensutsatta utlysningar och bör inte användas för att stärka den så kallade geografiska balansen i förslaget.

Anf. 26 SERKAN KÖSE (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för dragningen!

Vi socialdemokrater anser att regeringens grundlinje är rimlig när det gäller att konkurrenskraftsfonden ska stärka EU:s konkurrenskraft, stötta innovativa små och medelstora företag och mobilisera privat kapital genom att öppna för konkurrensutsatta utlysningar, men för oss är det avgörande att fonden fungerar i praktiken. Därför måste regeringen driva på för att stora medlemsstater inte ska gynnas på mindre medlemsstaters bekostnad och för att små och medelstora företag i hela EU ska kunna delta på lika villkor.

Rättvis tillgång kräver tydliga mekanismer och en utformning som inte leder till att pengarna fastnar i de största industriklustrens ekosystem. Samtidigt anser vi att regeringen måste bevaka att deltagarreglerna och bestämmelserna om utomeuropeiska bolag inte slår mot svenska företag, särskilt svensk försvarsindustri, med tanke på att svenska aktörer ofta ingår i de globala värdekedjorna.

Säkerheten ska alltså värnas, men utformningen måste vara realistisk. Den får heller inte skapa nya hinder eller onödig administration.

Jag har några frågor till statssekreteraren.

2025/26:27
20 februari

Hur avser regeringen att konkret motverka att fonden i praktiken koncentreras till de stora medlemsstaternas industrikluster och deras aktörer?

Vilka krav kommer regeringen att driva för att små och medelstora företag i mindre länder ska få likvärdig tillgång?

Jag undrar också hur regeringen kommer att bevaka att deltagarreglerna och tredjelandsbestämmelserna inte missgynnar svenska företag – jag tänker inte minst på svensk försvarsindustri – givet de globala värdekedjorna. Samtidigt måste man inse att säkerhetsintressen värnas i det här fallet.

Anf. 27 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! Regeringen anser att det är just genom ett meritbaserat system som man säkerställer att framför allt svenska företag och innovativa företag i små länder kommer att kunna få ta del av en god andel av denna fond. Regeringen ser snarare risker för att en geografisk fördelning kommer att missgynna till exempel svenska företag.

På försvarsområdet finns det deltaganderegler som säger att deltagande industrier ska ha sitt huvudsäte inom unionen men att de ska ha möjlighet att inkomma med garantier, vilket gör att även svenska försvarsföretag med utländskt ägande kan delta.

Anf. 28 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag vill tacka statssekreteraren för dragningen.

Jag undrar om det går att säga någonting om förändringen i konkurrenskraftsfonden. Är den på väg att bli större eller mer omfattande?

I grunden kan jag tycka att det är lite motsägelsefullt att man har en tro på marknadens kraft men ändå ska lägga in bidrag och på det sättet stötta företag. Man har ju en tilltro till att företag kan hitta fram, hitta lösningar och konkurrera av egen kraft. Vi ser samtidigt omnibussatsningarna, som är till för att ta bort onödigt regelkrångel. Nu verkar det som att också detta är någonting som konkurrenskraftsfonden ska lägga kraft på.

I den bästa av världar hade man kanske bara försökt att satsa ännu mer på att göra det lätt att driva företag inom EU. Man hade kanske kunnat gå in med mer riktade satsningar inom olika områden.

Miljöpartiet vill särskilt betona vikten av att vi fortsätter att ha en grön omställning inom EU, så att vi kan fullgöra de åtaganden som EU som helhet en gång i tiden ställde sig bakom och drev på för. Det handlar om hur industrins väg mot fossilfrihet kan underlättas.

Jag skulle vara tacksam för svar på en fråga. Kan fonden också gå in och finansiera projekt inom fossil energi, eller finns det kriterier för vad fondens medel får gå till? Finns det begränsningar i detta?

Anf. 29 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Generellt kan jag säga att Sverige är budgetrestriktivt i EU-sammanhang. Det gäller även konkurrenskraftsfonden. Fonden är omfattande. Det som gällde möjligheten till omnibus och liknande uppfattade jag mer som ett politiskt yttrande än som en fråga i sig. Regeringens åsikter om den saken är ju väl kända.

Det finns ett klimatfönster i fonden som gör det möjligt att utforma stöd för att till exempel arbeta för att fasa ut fossila bränslen.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Slutsatser om strategin för konsumentpolitiken 2030.

Anf. 31 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! Kommissionen presenterade en ny konsumentagenda, ett strategiskt ramverk för EU:s konsumentpolitik 2026–2030, den 19 november 2025. Agendan ringar in fyra prioriterade områden: en handlingsplan för konsumenter på den inre marknaden, digital rättvisa och konsumentskydd online, hållbar konsumtion samt tillsyn och gottgörelse.

Som övergripande prioriteringar anges skydd av konsumenter i sårbara situationer, regelförenklingar och minskning av den administrativa bördan.

I agendan presenteras sammanlagt 24 åtgärdsförslag, bland annat en ny rättsakt om digital rättvisa och revidering av förordningen om samarbete mellan nationella myndigheter med tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen, den så kallade CPC-förordningen.

Det cypriotiska ordförandeskapet har tagit fram förslag till rådsslutsatser som ger stöd till konsumentagendan och lyfter fram vissa delar av den. Målsättningen är att rådsslutsatserna ska antas vid konkurrenskraftsrådets möte den 26 februari.

Regeringen anser att konsumentagendan omfattar viktiga frågor samt att rådsslutsatserna är välbalanserade och framhäver de mest angelägna punkterna i konsumentagendan, bland annat de punkter som gäller skydd av minderåriga, regelförenklingar, konsumenter i den digitala miljön och utmaningar med den ökande e-handeln från länder utanför EU.

Anf. 32 ANNA VIKSTRÖM (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för dragningen!

Jag har till att börja med en fråga om marknadsföringen i den digitala miljön. Ingår det även i detta att motverka manipulativ design och affärsmodeller som systematiskt missgynnar konsumenter samt att stärka skyddet för barn och unga i digitala miljöer?

Jag vill även göra ett par kommentarer och medskick.

Vi anser att det är avgörande att regelförenkling, som nämnts här, inte leder till ett försvagat konsumentskydd, särskilt för konsumenter i sårbara situationer. Jag hörde att statssekreteraren nämnde att detta är en viktig grupp. Vi vill även framhäva att det här är kopplat till just försvagat konsumentskydd.

I regeringens ståndpunkt tar man inte upp det som står i rådsslutsatserna om en hållbar konsumtion.

Där handlar det om att göra en djupare konsekvensanalys gällande eventuella kommande förslag om just hållbar konsumtion. Vi menar att det är viktigt att utveckla verktyg och standardiserad information som gör hållbara val enklare och mer tillgängliga i det sammanhanget. Det är ett medskick som statssekreteraren kan få kommentera.

Anf. 33 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Ja, rådsslutsatserna innehåller och uppmärksammar särskilt den digitala miljön återkommande. Kommissionen välkomnas att föreslå en rättsakt om digital rättvisa med särskilt fokus på minderårigas behov av skydd i den digitala miljön.

En förstärkt tillsyn välkomnas också genom revideringar av det så kallade konsumentskyddssamarbetet och koordinerade insatser.

När det gäller DFA finns i dag inget färdigt förslag, men det uppmärksammas i rådsslutsatserna.

Anf. 34 REBECCA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Vi i Miljöpartiet vill följa upp en avvikande standpunkt från civilutskottet.

Vi menar att administrativ förenkling inte får ske på bekostnad av konsumentskydd. Vi tycker att regeringen bör vara positiv till hållbar konsumtion för att underlätta för konsumenter att göra hållbara val. Det kan också stärka svenska företags konkurrenskraft, då flera svenska företag är långt framme vad gäller hållbarhet.

Vi menar att konsumentagendans fokus mest handlar om att förvalta befintlig lagstiftning. Vi tycker att det är viktigt att också se på lagförslag om cirkulär ekonomi som är i linje med konsumentagendan, då den behöver stärkas med ny, offensiv lagstiftning.

Vi välkomnar att hållbar konsumtion är ett prioriterat område inom EU:s nya konsumentagenda men efterlyser en högre ambitionsnivå.

Det tidigare föreslagna Green Claims-direktivet behöver läggas fram igen, och fler ämnen än PFAS behöver fasas ut.

Regleringen av globala onlineplattformar behöver stärkas.

Vi tycker också att det är viktigt med stabil finansiering av konsumentorganisationer.

Det här är alltså en avvikande standpunkt.

Anf. 35 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vänsterpartiet ansluter sig till Miljöpartiets avvikande standpunkt från civilutskottet.

Anf. 36 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Vi tar med oss dessa medskick och noterar dem.

Vi kan konstatera att en av de punkter som särskilt lyfts fram här är utmaningarna med den ökande e-handeln från utanför Europa, som jag tror att vi alla är oroliga över hållbarhetsaspekterna av.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade standpunkt med en avvikande standpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, 2026 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften.

Anf. 38 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Ordförande! Under denna dagordningspunkt kommer en diskussion att hållas om EU-kommissionens årsrapport om den inre marknaden och konkurrenskraften för 2026, som presenterades den 30 januari.

Det är positivt att kommissionen tar fram rapporten och bilagorna eftersom den utgör en viktig del i att utvärdera läget på den inre marknaden och hur EU:s konkurrenskraft kan stärkas.

I rapporten, som är den sjätte i ordningen, framgår att integrationen av den inre marknaden har stannat av, vilket är oroväckande för EU:s konkurrenskraft.

Regeringen anser att det är särskilt viktigt att ta tag i de så kallade Terrible Ten, de tio mest skadliga hindren för den inre marknaden, och verka för ett ambitiöst genomförande av strategin för den inre marknaden.

Rapporten listar ett antal KPI:er, och vi kan konstatera att Sverige ligger i framkant inom EU vad gäller de flesta av indikatorerna för konkurrenskraft. Sverige ligger i topp inom tre av kategorierna: anslag till forskning och utveckling som andel av bnp och andel förnybar energi samt antal patentansökningar per miljon invånare.

Vid KKR den 26 februari kommer Sverige att välkomna rapporten och lyfta fram det positiva med att konkurrenskraftsfrågorna omfattas samt nämna några aspekter som kan förbättras och finnas med i rapporten framöver.

För det första behövs högre ambitioner från kommissionen kopplade till efterlevnad och analys av kvarstående hinder och funktioner som hämmar EU:s tillväxtmöjligheter. Där ser vi gärna mer konkreta förslag. Detta bör också göras per medlemsstat.

För det andra bör det framhållas att tjänstesektorn är central och därför borde lyftas fram tydligare i rapporten och åtföljas av konkreta förslag. Kopplat till detta är också kompetensbristen och frågan om yrkeskvalifikationer viktiga. Frågan om strategiska beroenden är viktig men bör definieras tydligare och ha en djupare analys. Vi bör vara tydliga med att alla beroenden inte är strategiska beroenden.

För det tredje behöver det framgå tydligare att offentliga investeringar i forskning, utveckling och innovation måste styras av spetskompetenskriterierna.

För det fjärde behövs fler nyckelindikatorer som mäter just utveckling och åtgärdande av Terrible Ten-hindren, alltså de hinder som utgör de mest allvarliga för den inre marknaden.

Med det sagt är det en välkommen rapport, och vi ser fram emot diskussionerna vid KKR. Regeringen hoppas även att den så kallade vägkartan för den inre marknaden kan bidra till en push för arbetet med att ta tag i hinder. Rapporten är ett viktigt inspel i de framåtblickande diskussionerna i vår och även i Europeiska rådet.

Anf. 39 SERKAN KÖSE (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Vi socialdemokrater tycker att regeringens linje att stärka konkurrenskraften via en fördjupad inre marknad, regelförenkling och bättre efterlevnad är rimlig. Men som statssekreteraren var inne på visar rapporten att integreringen har planat ut och att tjänster fortfarande släpar efter. Därför anser vi att regeringen bör vara ännu mer konkret i fråga om

vilka hinder som ska bort först och hur efterlevnaden ska skärpas så att företagen faktiskt märker skillnad, särskilt inom tjänsteområdet.

Samtidigt anser vi att EU behöver minska riskfyllda beroenden utan att skapa nya handelshinder eller ny administration, som i sig hämmar konkurrenskraften. I detta geopolitiska läge måste EU snabbare diversifiera handel och värdekedjor. Därför anser vi att regeringen bör driva på tydligare för ett snabbare ikraftträdande av EU-Mercosuravtalet genom provisorisk tillämpning, inte minst i linje med behovet av ekonomisk motståndskraft och stärkt resiliens.

Därför har jag en väldigt konkret fråga till statssekreteraren: Kommer regeringen att verka för ett snabbare ikraftträdande av EU-Mercosuravtalet genom provisorisk tillämpning, ja eller nej?

Anf. 40 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! Vi kan börja med varför tjänstesektorn är ett prioriterat område.

Tjänstesektorn har enorm potential för ökad produktivitet, konkurrenskraft och tillväxt i den moderna ekonomin. Sektorn står totalt för tre fjärdedelar av EU:s bnp.

Vi måste göra det mycket enklare för företag och personer att leverera tjänster på den inre marknaden. Här tror jag att vi i grunden har samsyn.

När det gäller Mercosuravtalet är Sverige den mest frihandelsvänliga rösten inom EU, och vi arbetar aktivt för att fler frihandelsavtal ska komma på plats. Avtalet undertecknades den 17 januari, och den 21 januari beslutade Europaparlamentet att skicka avtalet för juridisk granskning. Vi inväntar nu besked från kommissionen och måste utgå från vad den återkommer med rörande om avtalet kan tillämpas provisoriskt.

Anf. 41 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det finns en mening här som handlar om att regeringen vad gäller den gröna omställningen anser att det i huvudsak är privat kapital som behöver mobiliseras.

Vi från Miljöpartiet menar precis som Draghi i sin rapport att det behövs offentlig finansiering också här för att möjliggöra den gröna omställningen i den skala och den takt som behövs.

I övrigt kan vi instämma i mycket vad gäller konkurrenskraft och regelförenkling med mera. Men en del som Miljöpartiet inte instämmer i är hur man ser på Mercosuravtalet och frihandelsavtalen.

Jag vill göra det tydligt att det är skillnad på handelsavtal och frihandelsavtal. Frihandelsavtal är extremt komplicerade och detaljreglerande avtal på flera hundra, ibland över tusen, sidor som det brukar ta ett och ett halvt år bara att översätta.

Mercosuravtalet nämndes här. Sett till EU:s konkurrenskraft är det kanske främst den tyska bilexporten som man tillmötesgår och främjar i detta. Samtidigt underlättar vi importen av kött från Brasilien, vars köttproduktion har trängt undan regnskog. Jag vill då påminna om bondeupproppen och protesterna som sker i Bryssel. Bland annat LRF har skickat ned traktorer och protesterar kraftigt mot detta eftersom det riskerar att slå hårt mot svenska köttbönder.

Jag menar att det är väldigt bra att vi hittar samarbetspartner och handelspartner för att diversifiera vår handel och göra oss mindre sårbara.

Men fokuset i Mercosur går i en helt annan riktning, där det är extremt många nya regler och väldigt mycket krångel som inte gynnar de enskilda små gårdarna i Sverige utan kanske främst bilexporten i Tyskland och större köttproducenter i Brasilien. Det anser vi i Miljöpartiet inte är rätt väg om vi verkligen vill gynna svenska bönder och svensk konkurrenskraft även för små och medelstora företag.

Anf. 42 SERKAN KÖSE (S):

Ordförande! Jag tackar för svaret.

Vi vill gärna vara tydliga. Om regeringen inte tänker lyfta upp frågan om provisorisk tillämpning vill vi anmäla en avvikande ståndpunkt.

Anf. 43 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Vi kan börja med det Rebecka Le Moine lyfte fram. Formuleringen är denna: "Regeringen anser att det fortsatt i huvudsak är privat kapital som behövs och understryker behovet av att mobilisera mer privat kapital vid sidan av offentliga investeringar."

Där vill jag understryka, och det tror jag att vi är eniga om, att staten inte ensam kommer att kunna bära den gröna omställningen utan att privat kapital kommer att vara huvuddelen av kapitalet som behöver investeras.

EU:s konkurrenskraft och den gröna omställningen måste gå hand i hand, och på EU-nivå sker ett mycket aktivt arbete avseende detta. Det nämns löpande i den här rapporten. Det speglas också i konkurrenskraftsindikatorerna, där en handlar om tillgång till förnybar energi och en annan om cirkularitet.

När det gäller frågan från Socialdemokraterna uppfattar jag att regeringens ståndpunkt är att man anser att det är omhändertaget i Sveriges inlägg.

Anf. 44 SERKAN KÖSE (S):

Vi håller fast vid vår avvikande ståndpunkt.

Anf. 45 REBECKA LE MOINE (MP):

Då vill jag anmäla en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet. Vi menar att det i huvudsak bör vara de offentliga investeringarna som ser till att vi får den gröna omställningen på plats.

Dessutom vill jag framhålla det som jag har sagt om frihandelsavtalet Mercosur. Det finns andra sätt att gynna handel, diversifiera och göra oss mer oberoende som inte riskerar att kränka mänskliga rättigheter eller underminera miljölagar.

Anf. 46 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Frågan om Mercosur är ju inte en diskussion i den här rapporten, så jag tänker att vi noterar inlägget från regeringens sida.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkter från Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Krisplaner för industriell resiliens: uppföljning av handlingsplanerna för Europas stålindustri, fordonsindustri och kemiska industri inom ramen för given för en ren industri.

Anf. 48 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Herr ordförande! I fjol antog kommissionen tre handlingsplaner – en för fordonsindustrin, en för stål- och metallindustrin och en för kemiindustrin. Handlingsplanerna antogs som meddelanden från kommissionen, och de innehåller inga rättsligt bindande åtgärder.

Däremot aviserades olika åtgärder i planerna, och före jul antog kommissionen till exempel ett så kallat fordonspaket med både förslag till konkreta regeländringar och nya åtgärder, bland annat en batteristrategi. Ordförandeskapet har nu satt upp frågorna till medlemsstaterna om hur handlingsplanerna bidrar till EU:s resiliens och konkurrenskraft.

Regeringen är positiv till att planerna har tagits fram. De adresserar viktiga frågor för att kunna stärka den långsiktiga konkurrenskraften i dessa sektorer. Samtidigt är det viktigt att betona att det generella arbetet med regelförenklingar, en fördjupad inre marknad och undanröjande av handelshinder behöver fortgå för att stärka EU:s konkurrenskraft.

Anf. 49 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Vi socialdemokrater vill inledningsvis säga att vi också välkomnar handlingsplanerna och tycker att de passar vår tid vad gäller både säkerhetsfrågor, klimat och konkurrenskraft.

Jag har två politiska synpunkter på ståndpunkten och sedan också en fråga.

När det först gäller kemiindustrin håller vi absolut med om att vi både ska stärka konkurrenskraften och minska onödig administration, men vi anser ändå att man i ståndpunkten borde skriva att det är viktigt att stärka skyddet för hälsa, klimat och miljö.

De senaste veckorna har vi fått ett antal rapporter som visar att Europa riskerar att gå mot tre grader. När det gäller klimat är det en väldigt läskig utveckling som också går snabbare än vad vi hade trott. Vi har också fått den brittiska regeringens rapport med underrättelsearbete som visar att vi riskerar inte bara problem med vatten och livsmedel utan också konflikter och migration på grund av ekosystemkollapser.

Vi menar därför att det är för svagt att skriva ”utan att försvaga skyddet för hälsa, klimat och miljö”. Vi vill tvärtom stärka det. Sedan är vi absolut med på det som handlar om att minska administrativa onödigheter och dubbelheter som företag behöver leva med i dag.

Det var den ena politiska delen.

Den andra delen handlar om fordonsindustrin. Vår europeiska fordonsindustri kommer i framtiden att möta en allt hårdare konkurrens på elektrifieringsområdet från Kina. Vi vet att vi med vår väldigt starka fordonsindustri, inte minst i Sverige men också i Europa, har väldigt mycket att vinna på en grön teknikutveckling. Vi vet också att våra svenska fordonsföretag vill se en ambitiös teknikutveckling och tydlighet när det gäller målsättningar i den gröna omställningen.

Man är väldigt oroad över ryckighet här. Man menar att det gynnar konkurrenter som inte går före i omställningen och att det riskerar

investeringar och jobb i Sverige. Det är väldigt allvarligt att vi har fått en sådan här ryckig politisk situation. Tyskland har också haft invändningar om målsättningarna när det gäller förbränningsmotorn.

Även här har vi alltså ett politiskt bidrag. Vi skulle vilja att man skrev in att fordonsindustrin behöver gynnas av tydliga spelregler och en grön teknikutveckling – och då menar vi framför allt svenska företag. Vi vill ha den tydligheten.

Jag har också en fråga, nämligen om statssekreteraren vet vad som händer på det här området, var frågan ligger med Tysklands invändningar om förbränningsmotorn och så vidare. Vad är det som händer nu? Var ligger den processen?

Anf. 50 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag stöttar Jytte Gutelands förslag och instämmer i det som anfördes.

Vi har en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet som jag kort tänker redogöra för. Vi menar att regelförenkling inte får bli en avregleringsagenda.

Ett politiskt medskick jag vill bjuda på är att man också skulle kunna göra sådana här omnibuspaket för att gynna klimatomställning och göra det lättare för privatpersoner och även små och medelstora företag att effektivisera, få ned sin elräkning och ta de här stegen. Att ha en regelförenklingsagenda som på riktigt går hand i hand med människors vilja att ställa om hade varit väldigt välkommet.

Att klimatomställningen måste ses som motorn i industripolitiken och att detta också kan skapa konkurrenskraft är också i enlighet med vad Draghirapporten säger.

Vi tycker att det är viktigt att den regelförenkling som görs kombineras med investeringar i industrins klimatomställning, inte minst i metall- och kemiindustrin.

Vi är också helt emot uppluckringen av förbudet mot försäljning av bilar med förbränningsmotor 2035. Vi menar att det kommer att fördröja omställningen rejält och samtidigt försämra förutsättningarna för den svenska industrin.

Vad gäller frihandeln, som kommer upp under var och varannan punkt, kan jag bara återigen säga att vi tycker att det är bra att hitta andra marknader för att göra Europa mer oberoende. Men det får som sagt inte ske på bekostnad av ekosystem eller urfolksrättigheter.

Anf. 51 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag skulle också vilja ställa mig bakom den första delen i det som Jytte Guteland pratade om, att det inte ska försvaga utan snarare stärka skyddet – alltså den formuleringen i första stycket om kemiindustrin.

Anf. 52 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Kemiindustrin är en central del av EU:s industriella struktur samt avgörande för omställningen till klimatneutralitet och cirkularitet. Produktionsvolymerna har samtidigt varit markant fallande sedan 2021, och återhämtningen är svag. Mot denna bakgrund bör målet med handlingsplanen vara att stärka just konkurrenskraften och minska onödig

administration, med den brasklappen att det ska ske utan att försvaga skyddet för hälsa, klimat och miljö.

När det kommer till fordonsfrågan kan vi konstatera att regeringen anser att de nuvarande kraven på koldioxidutsläpp för nya lätta fordon från 2030 och 2035 även framöver bör utgöra den grundläggande principen för EU:s framtida koldioxidstandarder för lätta fordon. Eventuella undantag från denna huvudprincip måste vara strikta och tydligt reglerade, och de kompensatoriska åtgärder som följer av undantagen ska säkerställa verkliga och additionella utsläppsminskningar samt utformas på ett sätt som på bästa möjliga sätt stöder europeisk konkurrenskraft.

Det frågades också var den här frågan befinner sig. Överläggningar avseende de enskilda förslagen kommer att ske i särskild ordning. För koldioxidkravet för lätta fordon är överläggning inbokad i MJU den 24 februari. Ansvarig minister är Romina Pourmokhtari.

Anf. 53 JYTTE GUTELAND (S):

Ordförande! Tack till statssekreteraren för svaret på frågan!

Vi står fast vid att vi i fråga om kemiindustrin vill ha in detta med att stärka skyddet för hälsa och så vidare. Vi står även fast vid den mening vi hade om fordonsindustrin.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt anmälld från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Centerpartiet.

Vill Vänsterpartiet också vara med?

Anf. 55 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Vi kan ansluta oss till första delen, som Centerpartiet gjorde.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Med det finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Övriga frågor.

Anf. 57 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Det finns en övrig fråga, som framgår av den kommenterade dagordningen. Dessutom kommer det att hållas en ministerlunch. Om nämnden inte har några frågor om detta tänkte jag avsluta med det.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statssekreteraren med medarbetare så mycket för deltagandet vid dagens sammanträde med EU-nämnden. Vi önskar lycka till på rådet och trevlig helg när det blir dags.

Anf. 59 Statssekreterare SIMON WESTBERG:

Tack så mycket!

§ 3 Utrikesfrågor

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikesfrågor
den 29 januari 2026

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikesfrågor den 23 februari 2026

2025/26:27

20 februari

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi rör oss ut i världen och kommer till utrikesfrågor. Med oss har vi utrikesminister Maria Malmer Stenergard, till vilken jag lämnar ordet för en rapport.

Anf. 61 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! God förmiddag! EU-nämnden har mottagit skriftlig återrapportering från rådets möte den 29 januari, och jag har inget att tillägga.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi rör oss så in på rådsdagordningens punkt 3, Aktuella frågor.

Anf. 63 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! På dagordningen står två diskussionspunkter: Rysslands aggression mot Ukraina och situationen i Mellanöstern. Vi har så här långt inte fått information om att den höga representanten väntas ta upp något under punkten Aktuella frågor.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Sedan går vi vidare in på dagordningspunkt 4, Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Anf. 65 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Som bekant sammanträder rådet dagen före årsdagen av Rysslands fullskaliga invasion den 24 februari. Den markerar fyra år av brutal krigföring. Attackerna mot ukrainsk energiinfrastruktur under årets kalla vintermånader har försatt landet och civila i nödläge. Under stora delar av dygnets timmar saknar människor i Ukraina värme, vatten och el. Särskilt utsatta grupper såsom äldre och barn riskerar att frysa ihjäl.

Regeringen presenterade nyligen ett nytt energistödpaket om 1 miljard kronor och uppmanar andra länder att göra mer.

Regeringens linje ligger fast: ökat stöd till Ukraina och ökat tryck på Ryssland. Det är enda sättet att förmå Ryssland att förhandla på rimliga villkor. Regeringen välkomnar därför att Europaparlamentet antagit det lån om 90 miljarder euro till Ukraina som Europeiska rådet kom överens om den 18 december förra året och ser nu fram emot att det antas i rådet den 24 februari. Det är viktigt att stödet kommer på plats så snart som möjligt för att möjliggöra skyndsamma utbetalningar.

Det räcker dock inte. Sverige är därför pådrivande för att Europa ska ta ett större långsiktigt ansvar för stödet till Ukraina.

Från svensk sida fortsätter vi att ta vårt ansvar. I går föreslog regeringen i en proposition till riksdagen att Sverige ska utfärda en garanti till Världsbanken för att möjliggöra ytterligare lån till Ukraina på 2,5 miljarder kronor. Stödet syftar till att stärka den ukrainska statsbudgeten. Efter godkännande av riksdagen kommer Sverige bara i år att ha bidragit med 2 miljarder kronor i budgetstöd och möjliggjort för ytterligare 2,5 miljarder kronor i form av ett garanterat lån.

I går presenterade regeringen ytterligare ett militärt stödpaket på närmare 12,9 miljarder, vilket inkluderar luftvärn, långräckviddiga vapensystem och ammunition som Ukraina efterfrågar. Regeringen kommer att verka för att frågan om att kunna använda de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna fortsatt ska ligga på bordet. Tillgångarna finns kvar, och de behöver användas för att stödja Ukraina.

Tiden är inte på Rysslands sida. Bara under 2025 uppgick de ryska militära förlusterna till omkring 500 000 personer. Framryckningen på marken sker långsamt och till ett mycket högt pris. Återvändande skadade och traumatiserade soldater utgör ett ökat säkerhetsproblem i Ryssland men kan också komma att utgöra en risk för våra länder. Regeringen anser därför att det är en fråga som EU bör titta närmare på för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Pressen måste öka på Ryssland. Ukrainas långräckviddiga bekämpning och omvärldens sanktioner har effekt. Rysslands ekonomi går dåligt. Fler åtgärder behöver dock vidtas för att ytterligare minska Rysslands energiintäkter, inklusive sanktioner mot skuggflottan.

Regeringen driver på för ett fullt maritimt tjänsteförbud och att det ska inkluderas i det 20:e sanktionspaketet. Tillsammans med likasinnade medlemsstater verkar vi för att EU ska kunna gå vidare med åtgärderna oberoende av beslut från G7 och den så kallade pristakskoalitionen. Regeringen verkar också tillsammans med likasinnade för att EU ska bredda importtullarna mot Ryssland och Belarus och skärpa åtgärderna mot import av gödningsmedel till EU och export av lyxvaror till Ryssland.

För att uppnå en rättvis och hållbar fred behöver Ukraina hållbara och trovärdiga säkerhetsgarantier. EU:s viktigaste bidrag till Ukrainas långsiktiga säkerhet är ett framtida EU-medlemskap, och detta fordrar en trovärdig EU-anslutningsprocess.

Regeringen fortsätter att verka för att de första förhandlingsklustren för både Ukrainas och Moldaviens EU-anslutning ska öppnas omgående, som EU-kommissionen föreslår. EU bidrar också till Ukrainas säkerhet genom insatserna i EUAM Ukraina och Eumam Ukraina. EU stärker också Ukrainas försvarsteknologiska och industriella bas, som är viktiga delar av säkerhetsgarantierna för landet.

Ansvarsutkrävande är en förutsättning för en rättvis och hållbar fred i Ukraina. Regeringen fortsätter därför att driva på för att de som bär det främsta ansvaret för aggressionen ska ställas inför rätta. Sverige verkar tillsammans med andra för att aggressionsbrottstribunalen ska kunna inleda sitt arbete så snart som möjligt. Det som återstår nu för att upprätta tribunalen är att ett tillräckligt antal länder ansluter sig till överenskommelsen om en förvaltningskommitté för tribunalen. På så vis blir staterna medlemmar av tribunalen.

Regeringen har inlett arbetet för att kunna ansluta sig. Sverige bidrar till att dokumentera det stora antal övergrepp och kränkningar som begås

för att säkerställa att förövare ska kunna stå till svars. Det är också prioriterat från regeringens sida att ratificera konventionen som inrättats av skadeståndskommisionen och bli medlem av den så snart som möjligt.

I arbetet med ansvarsutkrävande är skyddet av de mest utsatta särskilt viktigt. Sverige står helhjärtat bakom och ger aktivt stöd till Ukrainas ansträngningar för att de olagligt bortförda och tvångsförflyttade ukrainska barnen ska kunna återvända och ges det stöd som de behöver. Det är välkommet att 2 000 barn nu återbördats, men vi behöver agera för att alla de bortförda barnen ska återförenas med sina familjer.

Avslutningsvis vill jag uppmärksamma det gemensamma uttalande som gjordes av Sverige, Storbritannien, Tyskland, Frankrike och Nederländerna vid säkerhetskonferensen i München, nämligen att den ryska oppositionsledaren Aleksej Navalnyj blev förgiftad av epibatidin under sin fångenskap i Ryssland. Regeringen verkar för att EU ska använda alla tillgängliga åtgärder för att ställa Ryssland till svars.

Anf. 66 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Jag tackar för redogörelsen.

Vi välkomnar det uttalande som gjordes. Det är verkligen otroligt viktigt att de ställs till svars, och det är viktigt att sanningen kom fram.

Vi står bakom regeringens ståndpunkt. Det här är otroligt viktigt. Jag vill ge mitt stöd till detta. Det är också otroligt viktigt att regeringen driver på frågan om de bortförda barnen. Det är fruktansvärt och helt oacceptabelt.

Sedan var det frågan vi diskuterade i utskottet i går. Det är otroligt viktigt att vi inte bara pratar långsiktighet utan också ökar pressen på Ryssland här och nu och stöttar Ukraina här och nu. Jag vet att regeringen gör det, och jag hoppas verkligen att man kan få ett ökat stöd inom EU. Det är så oerhört viktigt. Ukraina behöver fred på deras villkor. Landet kan inte befinna sig i krig för all evighet. Det har redan gått fyra fruktansvärda år, och det måste verkligen bli ett slut. Därför måste EU agera starkt.

Anf. 67 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Även jag vill ge fullt stöd till regeringen. Förutom det som redan har nämnts, handlar det om att trycka på de länder som kringgår sanktioner, inte minst när det handlar om rysk gas. Moldavien är Europas fattigaste land, och man klarar av att göra en så stor omställning vad gäller energi, från rysk gas till annat. Det borde inspirera andra länder som har betydligt bättre möjligheter att göra detta i snabbare hastighet.

Kör!

Anf. 68 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Jag vill också tillstyrka stödet till utrikesministerns resonemang.

Jag vill lyfta fram en speciell fråga som har varit särskilt uppmärksammas i det nordiska samarbetet. Det gäller hur vi kan stärka möjligheterna att komma åt den ryska skuggflottan och göra vad vi kan för att motverka den. Den innebär stora risker mänskligt och miljömässigt, och den bör ses i ett europeiskt perspektiv. Det handlar om Östersjön, Skagerrak och Kattegatt och en stor del av sjöfarten i de norra delarna av Europa.

Om vi kan få ett engagemang och ett starkt stöd utifrån det europeiska perspektivet i frågan är mycket vunnet för oss i Norden.

Anf. 69 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar utrikesministern för dragningen.

Jag instämmer också i att ge stöd, och jag instämmer också i de risker som skuggflottan innebär för både människa och miljö.

Vi i Miljöpartiet har många gånger i ett tidigare skede lyft fram vikten av att stoppa importen av rysk energi. Med anledning av Ungerns och Slovakiens undantag från nuvarande sanktioner vill vi ta tillfället i akt att lyfta fram dem igen. Det är viktigt att vi använder alla möjliga verktyg och till och med skapa nya vägar fram. Så många ekonomiska sanktioner som möjligt behövs.

Jag vill lyfta fram Miljöpartiets krav sedan tidigare om att införa ett totalt importförbud av fisk från Ryssland, som är av betydande storlek.

Anf. 70 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag tackar för medskick och även frågor.

Jag håller verkligen med Anna Lasses om vikten av att komma åt kringgåendet av sanktioner. Det är inte alldeles enkelt, men det är också det som talar för att vi hela tiden behöver hitta nya vägar eftersom de är fiffiga på att hitta nya vägar. Därför kommer vi att behöva ett nytt sanktionspaket varje gång vi har antagit ett sanktionspaket.

När utsatta länder med svag ekonomi lyckas ställa om är det mycket frustrerande att andra länder alltid hittar ursäkter för att inte göra det.

Per-Arne Håkansson lyfte fram skuggflottan, liksom många andra. Det görs ett otroligt viktigt arbete i Norden, i Storbritannien, i Kanada, för att nämna några. Det som är bra med förslaget om ett fullständigt maritimt tjänsteförbud är att det inte bara riktar sig till skuggflottan utan också till alla fartyg som lämnar rysk hamn med någon form av energi. Då skulle man kunna hoppa över ett steg, det vill säga listning av skuggflottefartyg, och direkt adressera dem och i praktiken förhindra att de fortsätter att verka. De kommer inte att kunna gå i hamn i Europa och få hjälp med det de behöver hjälp med.

Jag kan bara beklaga att man vill invänta G7. Vi borde gå före, även om det såklart får ännu större effekt om G7 är med. Jag kan bara beklaga att vissa länder i unionen håller emot att vi ska gå före, men vi kommer att fortsätta att driva på.

Precis som Rebecka Le Moine säger är skuggflottan också ett enormt miljöhot. Skulle det hända något i Östersjön skulle det få fullständigt förödande konsekvenser, ibland svåra att över huvud taget kvantifiera. Det är tyvärr en ökande risk, eftersom man blir allt mindre nogräknad. Ryssland tvingas ta större och större risker, och det är en fara i sig.

Det 20:e sanktionspaketet innehåller nya listningar av fartyg i den ryska skuggflottan och ett stort antal möjliggörare av skuggflottans verksamhet. Där utökas både import- och exportförbud på flera områden. Omfattande åtgärder införs bland annat mot europeisk import av metaller, kemikalier och kritiska metaller samt en kvot för import av ammoniak. Det föreslås även utökningar av exportförbud av teknik som kan bidra till rysk militär och teknologisk utveckling.

Som ni känner till har regeringen föreslagit att man ska gå vidare med stopp för import av gödningsmedel. Det finns planer för det, men de undantagskvoter som accepteras innebär att man i praktiken inte har något förbud. Förändringar ligger alltför långt borta, och det här är den tredje största importkvoten. Men vi är beredda att titta på all import som vi har från Ryssland.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Situationen i Mellanöstern.

Anf. 72 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr ordförande! Även om den andra fasen av fredsplanen för Gaza inletts är situationen på marken förfärlig med återkommande brott mot vapenvilan och en fortsatt fullständigt oförsvarlig humanitär situation. Det humanitära läget förvärras av de restriktioner och hinder mot humanitära leveranser som Israel fortsätter att upprätthålla.

Februari utgör den sista månaden innan betydande begränsningar börjar gälla mot internationella icke-statliga organisationer. Regeringen kommer att fortsätta att ställa tydliga krav på obehindrat humanitärt tillträde för FN, internationella icke-statliga organisationer och humanitära aktörer. Vi kommer att fortsätta att sätta press på den israeliska regeringen att leva upp till sina folkrättsliga skyldigheter. Vi kommer inte att tappa fokus på civilbefolkningens svåra situation i Gaza.

Regeringen välkomnar att gränsövergången mellan Egypten och Gaza har öppnats och att EU BAM Rafah har återupptagit sitt arbete. Detta är ett viktigt steg i den andra fasen av fredsplanen. Antalet individer som kan passera gränsen i båda riktningar måste nu öka, inte minst patienter som behöver akut vård.

Regeringens position vad gäller Board of Peace ligger fast. Den stadga som presenterades för några veckor sedan ger ett mandat som går utöver vad som överenskommits i FN:s säkerhetsrådsresolution 2803.

Sverige avser därför inte att underteckna stadgan i dess nuvarande form. EU:s linje bör vara att Board of Peace ska fokusera på Gaza och på genomförandet av fredsplanen i enlighet med folkrätten och med tvåstatslösningen som slutmål. Eftersom Sverige inte är medlem deltog Sverige inte i den Board of Peace-konferens som ägde rum i går i Washington.

Det är positivt att en teknokratisk palestinsk övergångsadministration och en exekutivkommitté för Gaza har tillsatts. Dessa måste nu få möjlighet att genomföra sitt viktiga arbete. Det är grundläggande att de samarbetar nära den palestinska myndigheten, som i det längre perspektivet ska styra Gaza.

EU och Sverige kan utöver att ge politiskt stöd bidra till övergångsadministrationens arbete genom insatserna i EU BAM Rafah och Eupol Copps och genom omfattande humanitärt stöd. Regeringen stöder även i fortsättningen ett förstärkt mandat för den civila insatsen Eupol Copps.

Fas 2 av fredsplanen inkluderar en avväpning av Hamas. Det är absolut nödvändigt och måste ske snabbt. Pressen på Hamas behöver

upprätthållas. Regeringen verkar för ytterligare sanktionslistningar riktade mot dem som stöder, underlättar eller möjliggör våldshandlingar av Hamas och Palestinska islamiska jihad.

Den allt sämre situationen på Västbanken förväntas bli en central fråga vid FAC. De beslut som Israel nyligen fattat för att stärka sin kontroll över Västbanken underlättar markköp och registrering av mark, vilket bekräftar bilden. Besluten är anmärkningsvärda och strider mot folkrätten. Regeringens position i frågan om bosättningar ligger fast. Israel måste också frigöra innehållna palestinska skattemedel och lätta på de handelspolitiska restriktionerna. Utan ekonomiska förutsättningar kan den palestinska myndigheten inte vare sig betala löner, förmedla grundläggande samhällsservice eller genomföra nödvändiga reformer. EU kan inte acceptera att Israel fortsätter att undergräva en tvästatslösning.

Regeringen kommer att verka för att kraftigare åtgärder vidtas för att vända den negativa utvecklingen på Västbanken. Trycket på Iran måste upprätthållas. Den iranska regimen måste hållas till svars för sitt destruktiva agerande, inklusive den våldsamma repressionen av fredliga demonstranter. Regeringen välkomnar samtidigt att samtal har återupptagits mellan USA och Iran. Iran kan aldrig tillåtas anskaffa kärnvapen, men en hållbar lösning kan endast uppnås genom en diplomatisk överenskommelse. Militär eskalering ligger inte i någons intresse, och EU har en viktig roll i att bidra till regional stabilitet.

Vi fortsätter att noga följa situationen i nordöstra Syrien, inklusive uppgifter om rymningar från fängelser. Regeringen välkomnar att avtalet som den syriska övergångsregeringen och det kurdiska självstyret har ingått om vapenvila och integrering av kurdiska institutioner i den syriska centraladministrationen verkar följas. Vi förväntar oss att detta avtal och det avtal som parterna ingick den 10 mars 2025 genomförs på ett ordnat och fredligt sätt. Regeringen fortsätter tillsammans med EU att verka för ett mer stabilt och demokratiskt Syrien där de olika delarna av det syriska samhället på ett meningsfullt sätt deltar och där alla syriers mänskliga rättigheter respekteras.

Anf. 73 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Jag börjar i Gaza. Vi instämmer i att även om det är positivt att fredsplanen fortsätter att ta steg framåt är det verkligen en fruktansvärd humanitär situation, och det är oerhört allvarligt att inte tillräckligt med hjälp släpps in. Den situation som råder i Gaza är nästan ofattbar att ta in i sin omfattning, både för att hela Gaza är i stort sett uttraderat och människor lever i ruiner och på grund av de enorma behoven. Titta på mängden barn som har genomgått traumatiska amputationer utan tillräcklig sjukvård och i dag är i desperat behov av sjukvård och rehabilitering för att få en fungerande framtid. Det är helt ofattbart. Utöver detta är ett stort antal föräldralösa, och de får fortfarande inte tillräckligt med nödhjälp. Det är verkligen en helt oacceptabel situation.

Vi instämmer i att Hamas är en terrororganisation, att de ska avväpnas, att de inte ska vara en del av ett framtida styre och att pressen ska upprätthållas. Jag säger detta, för när vi inte säger det brukar vi ofta beskylldas för att inte tycka så. För tydlighets skull och för att det inte ska finnas några frågetecken vill jag vara tydlig med att även

Socialdemokraterna såklart fullständigt tar avstånd från Hamas. Vi stöder den ståndpunkten.

2025/26:27
20 februari

När vi tittar på vad som händer i regionen i stort, vad som händer i Israel och vad som händer på Västbanken kan vi konstatera att det inte bara handlar om Västbanken, utan det handlar om att den nuvarande israeliska regeringen agerar för att slå sönder den palestinska staten och fullkomligt stoppa möjligheterna till en tvåstatslösning. Även den israeliska oppositionen kritiserade den israeliska regeringen för just detta. Det här måste vi vara tydliga med och ha klart för oss.

Det är det israeliska kabinettet som har tagit de senaste besluten. Jag ställde en fråga i går om vad man menar när man lyfter upp frågan om att rikta sanktioner mot ansvariga ministrar, men jag fick inget tydligt svar av kabinettssekreteraren. Är det hela kabinettet man ser framför sig då? Besluten fattas ju av hela kabinettet. Börjar man bli redo att agera tydligt mot Israel? Den israeliska regeringen agerar ju oerhört medvetet, och den undergräver som sagt fullständigt möjligheterna till en tvåstatslösning.

Om inte regeringen tar med i ståndpunkten det som vi brukar lyfta upp – att pausa associeringsavtalet och att blockera varor från bosättningar på ockuperade områden – vill jag redan nu säga att vi kommer att anmäla avvikande ståndpunkt om det även i dag.

Innan jag går vidare till Board of Peace och återrapporten konstaterar jag att även Volker Türk i samtalet med utrikesrådet förra gången lyfte upp frågan om ICC och det fientliga narrativet mot både FN och ICC. Därför vill jag ställa den fråga som jag har ställt så många gånger förr, om den blockerande stadgan och om regeringen och utrikesministern tänker ta några nya initiativ för att driva att kommissionen ska ta initiativ till att aktivera den blockerande stadgan.

Sedan har jag en fråga kopplat till Board of Peace. Som jag förstår det har EU en observatör på plats och har alltså observatörsstatus. Kan utrikesministern kommentera det? Finns det inte en risk att detta innebär en legitimering av Board of Peace, som vi har varit tydliga med är oerhört bristfälligt? Detta får utrikesministern gärna kommentera.

När det gäller Iran är det glädjande att vi till slut har fått en terrorlistning. Det har vi verkligen efterfrågat länge. Det är fruktansvärt att skulle krävas tusentals döda för att nå dit, men vi får ändå vara positiva till att det skedde. Jag har en kunskapsfråga, då jag är nyfiken på vad som händer nu i processen. Vilka fortsatta initiativ tänker man ta för att öka pressen på Iran och stötta civilsamhället där, framför allt från EU-håll?

När det gäller samtalen om kärnvapen är det alltid en balansgång. Det är klart att vi också tycker att Iran inte ska ha kärnvapen; det tror jag att vi alla är överens om. Det är oerhört farligt. Just nu är det oklart vart det kommer att ta vägen, och vi vet inte hur USA kommer att agera. De bedriver förhandlingar med ena handen och hotar med militär invasion med den andra. Det är som sagt väldigt oklart, och det tror jag att det är för de flesta av oss.

Om man väljer förhandlingsvägen är det viktigt att man inte samtidigt legitimerar den nuvarande regimen i Iran. Det kan inte bli förhandlingar som cementerar den, men det är som sagt en balansgång. Utrikesministern får gärna utveckla hur hon ser på frågan.

När det gäller Syrien välkomnar vi såklart det avtal som ingicks den 30 januari. Vi ser dock med oro på utvecklingen. Långsiktigt måste det

framför allt säkerställas att rättigheterna för hela Syriens befolkning respekteras. Där finns kurder, araber, druser, alawiter, kristna och andra minoriteter som måste garanteras kollektiva och individuella rättigheter, både i den nya konstitutionen och i praktiken. Det måste verkligen gälla över tid.

Vi har sett hur kurderna genom historien har varit oerhört utsatta och många gånger har utsatts för oerhört mycket våld. Detta gör att vi känner en stor oro inför framtiden. Samtidigt vet vi att kurderna trots det här verkligen har ställt upp för oss och vår säkerhet, så vi har ett extra stort ansvar att följa denna fråga.

Anf. 74 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag börjar med Israel och Palestina. När det gäller sanktioner mot ministrar och andra ledande personer har jag, åtminstone tidigare, uppfattat att det är en linje som regeringen driver. Det vill jag bara ha konfirmerat.

Vi i Centerpartiet tycker fortfarande att associeringsavtalet behöver pausas. Jag gissar att jag kommer att anmäla avvikande ståndpunkt där, inte minst med tanke på utvecklingen på Västbanken.

I övrigt instämmer jag i mycket av det som Alexandra Völker lyfte upp och frågade om.

När det gäller Board of Peace måste jag bara ställa en fråga. När det gäller namnet Board of Peace är det ju inte riktigt vad det är. Nu står det att inrättandet av Board of Peace är en del av fredsplanen, men så var det väl ändå inte? Jag förstår ju vad som menas, men samtidigt är det lite tråkigt att vi konfirmerar detta namn, i synnerhet med tanke på vad det innebär.

Jag håller också med om Alexandras Völkers fråga om hur man ser på att EU har en observatör i dessa sammanhang.

Det var vad jag hade att säga om Israel och Palestina.

När det gäller Iran är det jättebra att vi driver på mer och att vi äntligen har fått sanktioner mot IRGC. Men frågan kvarstår vad EU ska ha för roll i Iran i framtiden. Detta gäller inte minst kopplat till det som Alexandra Völker lyfte upp om vad USA håller på med och var det ska landa. Vi måste verkligen fortsätta att trycka på mot regimen.

Slutligen, när det gäller Syrien och den överföring som skett av medlemmar i Daish till Irak, undrar jag: Vad händer egentligen i Irak? Finns det en risk för nyetablering av Daish där? Det är en fråga som jag har.

Anf. 75 YUSUF AYDIN (KD):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för redogörelsen! Vi står givetvis bakom den. Det är bra att vi upprätthåller ett högt tryck mot Iran och den regim som har förtryckt och mördat många av sina egna medborgare och i civilbefolkningen och att vi tydligt både fördömer och fortsätter att agera tillsammans inom ramen för EU.

Vad gäller Syrien vill jag säga att regeringens hållning är viktig. Det handlar om ett system som är inkluderande för alla grupper och som säkerställer likabehandling. Genom konstitutionen ges alla syrier ett inkluderande och rättvist system.

Något annat som är viktigt att betona är säkerhetssituationen. Det har skett en eskalering sedan ett och ett halvt år tillbaka som har lett till många dödsfall och i vissa fall också skapat mycket oro över utvecklingen. Det gäller särskilt vissa grupper, som nämnts. De kristna har inte på samma sätt som andra grupper egna miliser eller försvarsförmåga, så de är ganska utsatta. Det är viktigt att den nya regimen försöker säkerställa säkerhet och stabilitet i hela landet så att attacker och incidenter kan motverkas. På det sättet kan förhoppningsvis också bättre förutsättningar skapas för ett inkluderande och stabilt Syrien.

Anf. 76 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag tackar för frågorna. Jag börjar med Alexandra Völkers sju frågor.

När det gäller kabinettet tänker vi oss de ministrar som är mest pådrivande för etableringen av illegala bosättningar. Det är ett antal.

När det gäller ICC har vi inte tagit några nya initiativ, men kommissionen är väl informerad om vår inställning, det vill säga att man bör gå vidare med den blockerande stadgan.

När det gäller att pausa associeringsavtalet gäller det som jag har sagt tidigare, det vill säga att det är bra att det fortfarande finns som ett verktyg att tillgå men att vi tycker att det är rimligt att det inte drivs i dagsläget.

När det gäller handel med israeliska bosättningar står vi helt och fullt bakom EU:s differentieringspolitik som skiljer mellan Israel inom de internationellt erkända gränserna från 1967 och de ockuperade områdena. Vi är också tydliga med att den verkligen måste efterlevas. Vi har även ställt oss bakom det belgiska initiativet för att se över om det görs tillräckligt på detta område.

När det gäller Syrien är den övergripande bilden av striderna att övergångsregeringen lyckas kontrollera sina trupper bättre än tidigare. Vi har inte bilden att det sker ett systematiskt våld, men uppgifter förekommer om enstaka händelser. Många har också flytt. I nuläget verkar läget på marken vara ganska lugnt, men det finns naturligtvis en oro. Vapenvilan håller, och framsteg görs i genomförandet av de avtal som jag nämnde initialt.

Sverige och EU understryker i samtal med den syriska övergångsregimen vikten av ett inkluderande Syrien som är säkert för alla, inklusive personer som tillhör religiösa eller etniska grupper, även kurer. Jag nämnde alla dessa i utrikesdeklarationen i förrgår. Sverige träffar regelbundet företrädare för olika grupper och för också en dialog om utvecklingen. Jag vill också verkligen framhålla vikten av ansvarsutkrävande när det gäller både Assadregimens gärningar och senare händelser.

Vi vill se en stark roll för EU i Iran. EU har många intressen i Iran och en viktig roll att spela, både när det gäller att stödja det modiga iranska folket, som bara kräver sina rättigheter och friheter, när det gäller att motverka det iranska stödet till Rysslands krig mot Ukraina och när det gäller statshotande agerande och regional stabilisering.

Sverige har efterfrågat en bredare diskussion om EU:s roll i förhållande till Iran och också nya rådsslutsatser.

Vi vill såklart att det internationella trycket mot den iranska regimen ska upprätthållas. Vi ser ständigt över hur man kan agera för att öka pressen.

När det gäller nordöstra Syrien och Irak följer vi utvecklingen mycket nära. Arbetet i den globala koalitionen mot Daish, där vi ingår, är otroligt viktigt för att motverka en återetablering. Men det här är ett känsligt skeende, och vi följer det som sagt mycket nära.

När det gäller frågan om det så kallade Board of Peace har vi sagt att vi stöder FN:s resolution 2803, oavsett namn. Där fanns tanken om ett fredsråd för Gaza för att säkerställa att fredsprocessen och steg två fortsätter. Nu har det gjorts om till oigenkännlighet, och det är rent ut sagt ett spektakel som vi har valt att inte delta i. De allra flesta länder som bjudits in på någon nivå deltog till slut, men Sverige valde ändå att inte delta.

Det är klart att man kan ha en diskussion om man ändå vill vara på plats, observera och höra vad som sägs, och den diskussionen har säkert också förts inom kommissionen. Det är inte en helt lätt avvägning när det gäller just frågan om eventuell legitimering av detta, så viss pragmatism kan man kanske ha förståelse. Sverige såg det dock inte som meningsfullt att närvara.

Herr ordförande! Jag hoppas att jag därmed har svarat på de frågor som har ställts.

Anf. 77 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag tänker främst redogöra för Miljöpartiets avvikande ståndpunkt. Vi menar också att associeringsavtalet bör pausas, och vi hade önskat att EU tagit ett mer uttalat ledarskap och en mer aktiv roll vad gäller att mobilisera resurser till Gazas återuppbyggnad genom en internationell återuppbyggnadsfond.

Vi beklagar också hur Board of Peace legitimeras, men jag hör utrikesministerns förklaring. Det är verkligen ett sorgligt spektakel.

Vi menar att alla typer av återbyggnads- och fredssamtal om långsiktig och varaktig fred måste ha ett palestinskt ägarskap, så här anmäler jag avvikande ståndpunkt.

Anf. 78 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vi instämmer i mycket av det som tidigare framfördes av Centerpartiet och Socialdemokraterna. Vi ser med stor oro på den senaste tidens beslut om nya bosättningar på Västbanken. Vi delar också uppfattningen att associeringsavtalet bör frysas. Vänsterpartiet ansluter sig därför till Miljöpartiets avvikande ståndpunkt.

Anf. 79 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag svarade kanske inte tillräckligt tydligt på Anna Lasses fråga om huruvida vi driver på de facto-sanktioner mot ministrar och extremistiska bosättare. Det gör vi, och jag tror att det framgår av återrapporten att jag också tog upp det på det senaste rådmötet.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Låt oss försöka utröna vilka de avvikande ståndpunkterna är. Tolkar jag det rätt att det är en från Socialdemokraterna, en gemensam från Miljöpartiet och Vänsterpartiet och en från Centern?

Anf. 81 ANNA LASSES (C):

Centerpartiets avvikande ståndpunkt gäller associeringsavtalet specifikt. Det är det vi står för oavsett om vi gör det tillsammans med de andra eller inte.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Det var lite oklart, så jag vill bara försöka förstå. Då är det en gemensam avvikande ståndpunkt om associeringsavtalet.

Anf. 83 ALEXANDRA VÖLKER (S):

När det gäller associeringsavtalet är vi alla överens, men vi har också en avvikande ståndpunkt om att blockera varor från bosättningar.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Då har vi alltså en gemensam om associeringsavtalet, en från Socialdemokraterna och en från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Med dessa avvikande ståndpunkter konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till Övriga frågor.

Anf. 85 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Låt mig bara kort nämna att det i samband med rådmötet kommer att anordnas en frukost på temat otillbörlig informationspåverkan. Det blir ett tillfälle att understryka vikten av att EU strategiskt och kollektivt bemöter hot om otillbörlig informationspåverkan och desinformation som riktas mot EU och dess medlemsstater. Inte minst är det viktigt att skydda genomförandet av val från hotaktörer som Ryssland.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och deltagande vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Vi önskar lycka till på rådet och trevlig helg.

§ 4 Jordbruks- och fiskefrågor

Landsbygdsminister Peter Kullgren

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 26 januari 2026

Informations och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 23 februari 2026

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Peter Kullgren med medarbetare hjärtligt välkomna. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 88 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Jag svarar på frågor om de finns.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

I övrigt har vi det skriftliga underlaget. Vi tackar för informationen.

Vi går in på rådsdagordningens punkt 3, Förslag till den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027.

Anf. 90 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Förslaget till gemensam jordbrukspolitik efter 2027 var uppe för diskussion på rådet vid ett flertal tillfällen under hösten. Ämnet för den aktuella diskussionen är de nationella rekommendationerna från kommissionen som enligt förslaget ska ligga till grund för medlemsstaternas genomförande av CAP, som en del i de nationella och regionala partnerskapsplanerna.

Som jag tidigare har sagt är regeringens övergripande utgångspunkt i förhandlingarna att reformen ska främja lönsamhet, konkurrenskraft och förenkling samtidigt som politiken bidrar till uppfyllande av gemensamt beslutade miljö- och klimatmål. Vi vill se en jordbrukspolitik som är enkel att tillämpa för myndigheterna, tydlig för stödmottagarna och effektiv vad gäller måluppfyllelse. Det är positivt att förslaget innebär ökad flexibilitet och en lägre detaljeringsgrad. Men vi anser att det behövs ytterligare handlingsutrymme för medlemsstaterna, och därför fler åtgärder vara frivilliga.

Vad gäller de nationella CAP-rekommendationerna anser regeringen att det är ett viktigt verktyg för att värna den gemensamma aspekten av politiken. Samtidigt måste medlemsstaterna ges tillräckligt med flexibilitet för att utforma politiken efter sina förutsättningar och behov. Det är viktigt att kommissionen anpassar förväntningarna på medlemsstaterna efter storleken på deras nationella kuvert och att rekommendationerna tas fram i nära dialog med medlemsstaterna. Det bör vara upp till medlemsstaterna att välja hur man svarar på identifierade utmaningar – genom CAP, i ett bredare NRP-sammanhang eller genom nationella åtgärder.

Regeringen anser vidare att rekommendationerna bör lämnas till medlemsstaterna i god tid och därefter endast uppdateras vid särskilda och väl motiverade tillfällen.

Anf. 91 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Detta ärende återkommer, och det är olika delar som behandlas i det. Vi vill ändå lyfta fram att vår avvikande ståndpunkt från den 2 oktober ligger till grund för hur vi vill behandla den gemensamma jordbrukspolitiken.

I detta sammanhang vill jag mest ställa en fråga utifrån det som har med klimatomställning att göra. Ministern tar upp mycket om regelförenkling och att regelverket ska vara enkelt, tydligt och inte krångligt eller svårbegripligt för lantbrukarna. Detta är vi helt med på, och det är verkligen i grevens tid. Men ser ministern några risker avseende klimatarbetet i just denna del av revisionen av CAP?

Anf. 92 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vänsterpartiet anser att det finns flera bra ställningstagande i regeringens ståndpunkt, exempelvis möjligheten att ersätta jordbruk för insatser som går längre än gemensamma EU-krav.

Vi vill dock ta upp några saker inför de kommande förhandlingarna. Vi anser att regeringen noggrant måste säkra att det regelförenklingsarbete som pågår inte sker på bekostnad av vare sig klimat eller miljö. Vi ser det också som viktigt att regeringen trycker på i förhandlingarna för en bättre djurvälstånd. Regeringen borde även i sin ståndpunkt välkomna möjligheten att införa stöd för åtaganden för omställning till ekologisk produktion. Vi står alltså fast vid vår tidigare avvikande ståndpunkt.

Anf. 93 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Även vi står givetvis kvar vid vår avvikande ståndpunkt från den 2 oktober 2025, som ju mer är en generell ingång.

När det gäller det som är nytt lyfte ministern tydligt att reglerna inte ska vara krångliga. Det är också ett starkt medskick från oss att reglerna när det gäller medfinansiering från länderna inte får bli krångliga.

Anf. 94 REBECCA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar landsbygdsministern för dragningen.

Vi har också en avvikande ståndpunkt sedan tidigare som jag passar på att lyfta upp. Jag vill också ställa några frågor.

Ser landsbygdsministern det som välkommet om man kunde öronmärka pengar specifikt för miljö- och klimatarbete? Om grundvillkoren tas bort och motsvarande ska få definieras av medlemsländerna, ser ministern det som välkommet att man ger mer möjlighet till medlemsländerna? När det gäller öronmärkta pengar, skulle man också kunna göra en satsning på förbättrad djurvälstånd?

En annan fråga gäller restaureringslagen. Som jag ser det måste denna lag finnas med i utformandet av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Är detta något som har beaktats? Kommer man att försöka hitta bättre synergieffekter framåt så att det också ges stöd och ett ekonomiskt incitament att implementera restaureringslagen?

Anf. 95 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr ordförande! Det var mestadels medskick, och jag tackar för dem.

Inledningsvis är det viktigt att påpeka att kommissionen som ni vet har valt att dela upp olika områden i olika diskussionsomgångar, och vi har ju diskuterat detta i både miljö- och jordbruksutskottet och här inför varje del.

Regeringens linje är tydlig. Vi vill att det ska vara en CAP som leder till ökad flexibilitet, lönsamhet och konkurrenskraft i jordbruket samtidigt som den ska bidra till att uppfylla gemensamt fastställda mål för klimat och miljö. Detta ligger fast.

Inte i CAP men i NRP är riktlinjerna att 43 procent redan nu är öronmärkt för miljö och klimat. Regeringen har fattat beslut om en CAP-strategi där vi tydligt påpekar att Sverige behöver öka sin livsmedelsproduktion för att bli starkare och tryggare – något jag tror att vi alla är överens om. Vi producerar också mat på ett väldigt bra sätt i Sverige och har goda förutsättningar för att också öka livsmedelsproduktionen.

Därför konstaterar vi att vi vill försöka använda de här medlen och inriktningarna i ett senare skede när vi väl ska anpassa nya CAP så att vi inte hamnar i ett läge där vi begränsar en ökad livsmedelsproduktion. Vi ska snarare se till att vi i den produktionsökning som vi behöver kan använda resurserna till att producera på ett sätt som är ännu bättre för klimat och miljö så att det inte blir ett motsatsförhållande. Vi är övertygade om att det är möjligt att göra detta, men det kan kräva att man styr åtgärderna till den typen av insatser.

Jag tackar för medskicken.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det med avvikande ståndpunkter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Rapporten om utvärderingen av direktivet om otillbörliga handelsmetoder.

Anf. 97 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Vid mötet kommer kommissionens utvärdering av direktivet om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan, det så kallade UTP-direktivet, att diskuteras.

Ordförandeskapet har också delat vägledande frågor som ger oss rum att kommentera vad vi anser vara centralt i den kommande översynen av direktivet.

Regeringen anser att UTP-direktivet är ett viktigt verktyg för att stärka jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan och för att förbättra villkoren för leverantörer. Den nationella utvärderingen av Konkurrensverket ger vid handen att det svenska genomförandet av direktivet har haft positiv effekt på villkoren för ekonomiska transaktioner i livsmedelskedjan. Betaltiderna har blivit kortare, och transparensen och förutsägbarheten i avtalsvillkoren har ökat.

När det gäller utvärderingen som genomförs på EU-nivå delar regeringen kommissionens bedömning om vikten av en fungerande tillsyn och en ökad kännedom om regelverket för att UTP-direktivet ska få den effekt som är avsedd.

Samtidigt vill jag understryka att direktivet har varit i kraft under en begränsad tid, vilket gör det svårt att dra långtgående slutsatser.

När det gäller den aviserade översynen av UTP-direktivet anser regeringen att denna måste föregås av grundliga analyser där erfarenheterna från genomförandet och resultaten av utvärderingarna vägs in. Regeringen anser att regelförenkling är av central betydelse.

Mot bakgrund av att utvärderingen visar att otillbörliga handelsmetoder alltför ofta förekommer inom livsmedelskedjan kan det finnas behov av att i vissa delar vidareutveckla regelverket. Samtidigt vill regeringen tydligt understryka vikten av att upprätthålla en marknadsorienterad livsmedelskedja och att vi säkerställer en väl fungerande inre marknad.

Avslutningsvis vill jag betona att för att värna marknadsorienteringen inom EU samt hålla regelbördorna till ett minimum är regeringen kritisk till förslaget om att förbjuda systematisk försäljning av jordbruksprodukter under produktionskostnad som nämns i kommissionens utvärdering. Problemet bör i stället adresseras genom andra åtgärder för att stärka jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan utan otillbörliga marknadsinventioner.

Anf. 98 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Jag tackar landsbygdsministern för detta. Vi socialdemokrater delar funderingen kring att reglera eller ge sig in i det som har med försäljningen av livsmedelsprodukter under produktionskostnaden att göra. Det kan störa marknaden, och det kan också vara så att det finns försäljningar som är nödvändiga för att få ut produkterna på marknaden.

Samtidigt vill vi fråga om landsbygdsministern ändå inte har identifierat ett bekymmer här eftersom detta är något som kommissionen ser sker på EU-nivå. Man ser uppenbarligen denna typ av agerande från livsmedelsproducenter i medlemsländerna.

Är detta något vi har identifierat också i Sverige – att man till exempel vill störa ut mindre svenska företag genom att sänka kostnaderna på ett sätt som inte är tillbörligt för att på det viset bli ensam på marknaden och sedan kunna höja priset? Har vi sett något sådant i Sverige?

Anf. 99 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vänsterpartiet har föreslagit att man kriminaliserar otillbörliga handelsmetoder, vilket skulle ge tillgång till rättsväsendets samtliga resurser.

I EU-direktivet slås också fast att medlemsstaterna ska kunna gå längre än vad direktivet kräver. I ljuset av detta anser vi att regeringens ståndpunkt är alldeles för svag och intetsägande. Som ministern också konstaterade anser regeringen att UTP-direktivet är ett viktigt verktyg, men man håller inte med om förslaget att införa förbud mot systematisk försäljning av jordbruksprodukter under produktionskostnad.

Vi delar inte den uppfattning och vill därför anmäla avvikande ståndpunkt.

Anf. 100 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Först och främst kan man konstatera att det inte finns något konkret förslag att ta ställning till vad gäller just den här delen.

Det är klart att det låter väldigt bra att man skulle reglera det här, för det låter ju hemskt att man systematiskt ska tvingas sälja produkter under produktionspris. Men om man drar det lite längre är det precis som Jytte Guteland säger, nämligen att det kan finnas tillfällen enskilda år för detta. I Sverige har vi i år, till exempel, har vi haft extremt bra spannmålsskördar. I det konjunkturläge vi har nu, när man helt enkelt har tillgång och efterfrågan, kan det såklart uppstå lägen där en lantbrukare behöver bli av med sina produkter för att få in andra i sina lager.

Att man då på EU-nivå dessutom skulle gå in och reglera något som marknaden borde vara ansvarig för kan ställa till det rätt rejält. Vem ansvarar för de produkter som annars skulle bli liggande och inte användas?

Jag tror att vi då är inne och tassar och styr marknader på ett sätt vars konsekvenser vi har väldigt svårt att överblicka. Dessutom skulle det innebära en enorm administration att hålla koll på det här.

Men det är klart att det är problematiskt om man kontinuerligt har produktionskostnader som överstiger de pengar man kan få in. Det kommer på sikt att leda till minskad produktion om man fortsätter.

Jordbrukssektorn är dock väldigt adaptiv; man ser vad som funkar. Blir det tillräckligt många som producerar visst spannmål producerar man i stället annat som det finns större efterfrågan på för att balansera det hela. Men att detta skulle styras direkt från EU-nivå tror vi inte är rimligt.

Så ja, det kan absolut finnas problem. Men jag tror inte att det här är lösningen. Vi får hitta andra metoder för att komma till rätta med det här.

Anf. 101 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Detta är väldigt problematiskt. Jag hör diskussionen om de svårigheter man ser i att gå fram med det här.

Landsbygdsministern nämner också andra metoder och vägval. Jag vill passa på att fråga om det finns någon öppenhet kring att reglera spekulation på livsmedel, där det skedde en stor avreglering i början av 2000-talet inom EU? Kan det vara aktuellt för att inte riskera att detta händer, får stor påverkan och missgynnar bönder och livsmedelsproducenter? Är det något som finns som ett alternativ från regeringens sida när det gäller att titta på hur man kan förhindra att spekulation driver upp och förändrar priserna på ett sätt som missgynnar producenterna?

Anf. 102 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Först och främst får vi se när förslaget kommer, men generellt sett kan jag konstatera att jag inte är någon vän av att staten eller EU ska gå in med en prisreglering på marknader.

Där det har prövats har det visat sig att det leder till brist och snarare till brödköspolitik än en ökad livsmedelsproduktion. Det har alltså testats, och jag tror inte att det är vägen framåt för vare sig Europa eller Sverige.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det med avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor.

2025/26:27
20 februari

Anf. 104 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Inför rådsmötet har Lettland samordnat en övrig fråga som handlar om kommissionens detaljerade krav på medlemsstaternas kontrollsystem. Vi är kritiska till hur kommissionen har agerat hittills under programperioden och menar att deras krav inte ligger i linje med vad vi kom överens om i förhandlingarna kring det rättsliga ramverket.

Kraven från kommissionen hindrar oss också från att förenkla kontrollsystemet för stödmottagaren. Vi har därför varit delaktiga i framtagandet av noten och står bakom den.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

§ 5 Allmänna frågor – sammanhållning

Landsbygdsminister Peter Kullgren

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 28 mars 2025

Återrapport från informellt ministermöte den 21 maj 2025

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 26 februari 2026

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Vi har alltså med oss landsbygdsminister Peter Kullgren med medarbetare. Vi börjar med återrapporten.

Anf. 107 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Jag svarar på frågor om det finns sådana.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Rådsslutsatser om EU:s agenda för städer.

Anf. 109 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Meddelandet om EU:s agenda för städer presenterades av kommissionen den 3 december 2025. EU-agendan ska stärka städernas roll i EU:s framtida tillväxt, hållbarhet och samhällsutveckling. Agendan aviserar förslag som syftar till att effektivisera och förenkla tillgången till EU-medel och policyverktyg. Bland annat ska en så kallad EU Cities webbportal skapas, där information om EU-initiativ, finansieringsmöjligheter, utbildningar och evenemang ska samlas.

Genom agendan meddelar kommissionen även att det inom ramen för nästa långtidsbudget planeras för en EU Cities Platform, som ska samla olika stödverktyg, finansieringsinstrument och tekniskt stöd för stadsutveckling i en mer samordnad struktur.

Kommissionen förordar också regelbundna högnivådialoger med lokala beslutsfattare och tekniska konsultationer för att bättre beakta städernas behov vid utformningen av EU-politik och lagstiftning.

Regeringen välkomnar mer effektiva sätt att ta städernas synpunkter i beaktande vid utformningen av EU-initiativ. Regeringen välkomnar även en strömlinjeformning av de olika EU-initiativ som riktar sig till städer i syfte att skapa ett enklare och mer lättillgängligt stödsystem. Regeringen anser att rådsslutsatserna kan antas givet att dessa aspekter har beaktats.

Anf. 110 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag vill följa upp Miljöpartiets avvikande ståndpunkt. Det handlar om att vi vill lägga till att medel behöver öronmärkas inom ramen för olika EU-stöd för klimat- och miljöåtgärder och för naturrestaurering.

Vi är helt enkelt oroad för att det finansiella stödet inte kommer att matcha städernas utmaning vad gäller klimatanpassning, rent dricksvatten och biologisk mångfald.

Med denna avvikande ståndpunkt konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken 2021–2027: lärdomar inför framtiden.

Anf. 112 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Halvtidsöversynen var en viktig process för att se över prioriteringar och deras relevans i förhållande till nuvarande och framväxande utmaningar. Det är betydelsefullt att dra lärdomar av denna process.

Den viktigaste lärdomen ur ett svenskt perspektiv är att kryphål som ger medlemsstaterna tillgång till EU-medel som är frysta på grund av bristande efterlevnad av rättsstatsprinciperna och stadgan om de grundläggande rättigheterna måste undvikas inom ramen för nästa fleråriga budgetram.

Det är av yttersta vikt att villkorligheten stärks.

Regeringen anser också att reviderade incitament och flexibilitet genom ändringarna av halvtidsöversynen bortser från långvariga principer inom sammanhållningspolitiken. Till exempel är regler för medfinansiering och återtaganderegler viktiga principer för effektivitet som inte bör försvagas.

Angående ordförandeskapets första fråga betonar regeringen att en snabb mobilisering och ett effektivt genomförande skulle kunna stärkas genom att man undviker öronmärkning av medel, vilket kan skapa inläsningseffekter och minska flexibiliteten.

När det gäller frågan om stabilitet kontra responsivitet i programplaneringen anser regeringen att sammanhållningspolitiken inte bör användas som ett kortsiktigt krisinstrument, vilket reducerar dess långsiktiga fokus och dess grundläggande principer. Regeringen stöder därför kommissionens förslag om en tydlig struktur för att hantera krissituationer genom flexibilitetsbelopp och kaskadmekanismen.

Regeringen välkomnar också det sätt på vilket den nya NRP-fonden kommer med ett mer övergripande ramverk som innebär en sammanslagning av olika EU-fonder, vilket också ger möjlighet att öka synergierna och flexibiliteten i användningen av EU-resurser utifrån nya behov.

Slutligen noterar regeringen att de föreslagna målen inom ramen för den nya NRP-fonden breddar den politiska inriktningen för sammanhållningspolitiken. Vi inser avsikten bakom denna strategi, särskilt inom konkurrenskraft, försvar och motståndskraft, men en ytterligare breddning av målen riskerar att minska fokus på och försvaga kopplingen till unionens strategiska prioriteringar. Sammanhållningspolitiken måste fortsatt vara ett effektivt instrument för att stärka EU:s konkurrenskraft och motståndskraft.

Anf. 113 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag har absolut inga invändningar. Men jag vill verkligen understryka den viktigaste lärdomen: att kryphål måste undvikas och täppas till när det gäller EU-finansiering och rättsstatens principer. Jag

hoppas verkligen att ministern och regeringen trycker väldigt mycket på detta.

Anf. 114 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Vänsterpartiet instämmer i regeringens inledning. Men vi anser att den första meningen i det sista stycket borde strykas, eftersom vi menar att allt måste göras för att få fler prisvärda bostäder. Vi anmäler en avvikande ståndpunkt med anledning av detta.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Vi konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor. Har ministern någonting att säga där?

Anf. 116 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Nej.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så hemskt mycket för deltagandet vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Vi önskar lycka till på rådet och trevlig helg när det blir dags.

Anf. 118 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Trevlig helg!

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Jessica Rosencrantz med medarbetare hjärtligt
välkomna.

Vi börjar med återrapporten.

Anf. 120 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Allmänna rådets senaste möte hölls den 26 januari i
Bryssel. Jag företrädde Sverige vid mötet. Nämnden har tagit del av den
skriftliga återrapporten. Jag har inget ytterligare att tillägga.

Anf. 121 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag tänker ställa några frågor.

I återrapporten framgår det att Sverige har uttalat sig för stödet till
Ukraina och lite andra grejer. Det är naturligtvis väldigt bra. Det som jag
vill fråga om är snarare det som Sverige valde att inte tala om på det här
mötet.

Det fördes diskussioner om rättsstatens principer, men här valde
Sverige att inte göra något inlägg. Då kan man fråga sig varför.

Gällande det europeiska demokratiförsvaret valde Sverige att göra ett
inlägg om att man behöver agera för att förstärka EU:s förmåga att agera
koordinerat mot hot från Ryssland. Det är naturligtvis jätteviktigt. Men det
jag gärna vill fråga om är skälet till att Sverige inte tog chansen att agera
med anledning av det som inträffade i princip samtidigt på botten – eller
vad det kallas – Grok på X. Den har sexuellt innehåll och involverar barn,
och Elon Musk står bakom den. Hoten mot Europa kommer också tydligt
från amerikanska techjättar som Elon Musk och Peter Thiel och deras
väldigt extremistiska högeragenda. Grok på X är väl bara ett exempel.

Det är mina frågor. Vilken är anledningen till att man väljer att sitta
tyst när rättsstatens principer diskuteras? När det gäller demokratiskölden
är det bra att det sades att vi måste agera mot Ryssland, men vart tog
engagemanget för att hålla rent även åt andra hållet vägen?

Anf. 122 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Jag tackar Matilda Ernkrans för frågorna. Mina kollegor
och jag började diskutera exakt vem som sa vad, eftersom det har gått
några veckor sedan mötet.

Jag är inte helt säker på vad frågan om rättsstatens principer syftar på.
Vi har ju en övning i den årliga rättsstatsdialogen med de länder som är
föremål för den diskussionen, utfrågningen eller vad man ska säga. Där
var vi aktiva.

Sedan finns det en punkt under det cypriotiska ordförandeskapets
prioriteringar. Där valde några länder att specifikt lyfta rättsstatens
principer. Till exempel lyfte Polen och Portugal det specifikt. Alla länder

lyfte lite olika saker kopplat till Cyperns beskrivning av sitt eget program. Det finns såklart mycket man kan säga. Det stämmer säkert att vi inte gick in i detalj i just den frågan den gången, men dagordningspunkten handlade alltså inte om rättsstatens principer utan om ordförandeskapets generella prioriteringar och arbete. Vi kommer att återkomma till en mängd olika dokument och frågor kopplat till deras ordförandeskapsprogram. Detta är ju ibland en dagordningspunkt som inte ens föranleder någon diskussion. Nu valde ändå några länder att göra väldigt korta inlägg kopplat till det.

Även när det gäller frågan om demokratiförsvaret finns det såklart mängder med saker man kan säga. Det är en jättebred fråga. Men det är klart att agerandet mot Ryssland är helt centralt när det handlar om hur vi ska försvara våra egna demokratier. Det blir av naturliga skäl lätt en diskussion om till exempel det moldaviska fallet med valpåverkansarbete, desinformationskampanjer och liknande från Ryssland. Det betyder inte att andra aspekter av vårt arbete för att stärka den demokratiska resiliensen är oviktiga, men det är klart att det för oss är väldigt viktigt att framhäva att Ryssland är en dimensionerande aktör för hotbilden.

Sedan finns det mängder av andra aspekter. Vi diskuterar till exempel hur vi ska tillämpa DSA, DMA och andra olika regelverk som vi har för bekämpning av sådant som är olagligt online. Det är ett arbete som vi förväntar oss att kommissionen ska göra. Kommissionen har i uppdrag att granska de här olika aktörerna. Det är ju ingenting som vi ska behöva begära av kommissionen, utan det ingår redan att den gör det.

Det finns många olika aspekter här som man ska bejaka. Men att i sammanhanget lyfta Ryssland med tanke på desinformationen och hotbilden mot Europa tycker jag känns ganska givet.

Anf. 123 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Min fråga om rättsstatens principer gällde det cypriotiska ordförandeskapet. I den rapport vi har fått kan man läsa att Sverige visade sitt engagemang för Ukraina, för konkurrenskraft och för utvidgning, och det var klokt gjort. Men min fråga gällde rättsstatens principer, som hör till de delar som det cypriotiska ordförandeskapet självt prioriterar i arbetet. Man vill ha fokus på demokratipaketet och stärka den demokratiska motståndskraften. Det valde Sverige att inte kommentera. Då är min fråga: Varför inte?

Min andra fråga gällde punkt 4 om ett europeiskt demokratiförsvär. Enligt den rapport vi har fått lyfte Sverige att man vill förstärka EU:s förmåga att agera koordinerat mot hot från Ryssland, och det är naturligtvis bra. Men min fråga var ju: Vad var det som gjorde att Sverige som land och EU-ministern valde att inte säga ett enda ord till stöd för det som EU kan göra gemensamt för att hålla rent även åt andra hållet i det läge vi befinner oss i? Vi hade ju precis fått ytterligare ett exempel som handlade om AI-teknik och techjättar som drivs av en helt annan agenda och står nära Trump. Jag tänker på Elon Musk och Peter Thiel och deras väldigt extrema agenda. Som sagt hade vi precis fått det fruktansvärda exemplet med Grok på X.

Anf. 124 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag uppfattar det som att det är två olika frågor.

När det gäller det cypriotiska arbetsprogrammet var det som sagt fråga om en ganska kort diskussion. Det är inte ens alltid så att det blir en diskussion, för ordförandeskapets prioriteringar är vad de är. Vi valde att lyfta några aspekter som vi tycker är väldigt viktiga.

Jag har träffat den cypriotiska EU-ministern bilateralt inför deras tillträde och i flera andra sammanhang och då betonat rättsstatens principer. Jag kan garantera ledamoten att Sverige nog närmast ses som en hök i de här sammanhangen när det gäller rättsstatens principer. De flesta brukar vara rätt medvetna om att vi oftast kräver mest av alla runt bordet när det gäller rättsstatens principer. Det är ingenting som någon i rummet tvivlar på, och det ska ingen annan göra heller. Jag har som sagt lyft det i många olika sammanhang.

Den andra frågan var varför jag inte specifikt lyfte att kommissionen måste göra sitt jobb med att granska Grok och andra när det uppfattas som att det finns anledning att göra det. Det beror helt enkelt på att vi uppfattar att de ska göra sitt jobb och göra just detta. Det förväntar vi oss också att de gör. Men som sagt är det en bred diskussion om vårt europeiska demokratiförsvar. Det finns mycket att lyfta. I just den frågan ger vi fullt stöd till kommissionen; man ska följa upp den lagstiftning som vi har.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Förberedelser inför Europeiska rådets möte den 19–20 mars 2026: utkast till kommenterad dagordning.

Anf. 126 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Den 19–20 mars träffas stats- och regeringscheferna i Europeiska rådet. Vid allmänna rådets möte kommer utkastet till annoterad dagordning inför Europeiska rådet att behandlas. Nämnden har tagit del av dagordningen. Notera att den har uppdaterats sedan den kommenterade dagordningen lämnades till riksdagen. På den senaste preliminära dagordningen står Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, den fleråriga budgetramen, konkurrenskraft, säkerhet och försvar, Mellanöstern och migration. I anslutning till toppmötet kommer även ett eurotoppmöte att hållas.

Statsministern kommer inför mötet att samråda om svenska ståndpunkter. Regeringen kan stödja dagordningen.

Nu är det fortfarande långt till Europeiska rådet i mars, men låt mig ändå ge nämnden viss kontext för att rama in diskussionen vid allmänna rådets möte. Jag kommer även att göra några nedslag i sak.

Allmänna rådet möts alltså på årsdagen av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. I Ukraina genomlider befolkningen just nu en av de värsta vintrarna på länge med temperaturer ned mot 25 minusgrader och omfattande el- och värmeavbrott som följd av ryska bomber. Civila kämpar för att överleva i mörkret och kylan med brist på mat och värme.

Regeringens linje ligger fast: Ökat stöd till Ukraina och ökat tryck på Ryssland är enda sättet att förmå Ryssland att delta i seriösa förhandlingar. Vi välkomnar det lån om 90 miljarder euro till Ukraina som Europeiska rådet överenskom i december förra året, och vi ser fram emot slutligt antagande i rådet nu på tisdag. Det är viktigt att stödet kommer på plats så

snart som möjligt för att möjliggöra skyndsamma utbetalningar. Samtidigt är Ukrainas behov fortsatt enorma.

Sverige driver på för att EU ska ta ett långsiktigt ansvar för stödet till Ukraina. Vi fortsätter från svensk sida att ta vårt ansvar. Regeringen presenterade nyligen ett nytt energistödpaket om 1 miljard kronor. I går föreslog regeringen att Sverige ska utfärda en garanti till Världsbanken för att möjliggöra ytterligare lån till Ukraina på 2,5 miljarder kronor. Stödet syftar till att stärka den ukrainska statsbudgeten.

Mer måste göras för att ytterligare minska Rysslands intäkter från energisektorn, inklusive konkreta åtgärder mot skuggflottan. Vi driver därför på för ett fullt maritimt tjänsteförbud.

För att uppnå rättvis och hållbar fred behöver Ukraina hållbara och trovärdiga säkerhetsgarantier. EU:s viktigaste bidrag till Ukrainas långsiktiga säkerhet är ett framtida EU-medlemskap. Detta fordrar en trovärdig EU-anslutningsprocess. Regeringen fortsätter att verka för att de första förhandlingsklustren för Ukrainas och Moldaviens EU-anslutning ska öppnas omgående.

Den ungerska regeringen, som alltjämt blockerar ukrainska framsteg, använder nu närmast dagligen Ukrainastödet som ett politiskt slagträ inför det kommande valet. Det är djupt orättvist mot Ukraina, som gör sin hemläxa.

Regeringen är här glasklar: Ukrainas EU-anslutning är ett viktigt steg på vägen mot en långsiktig och rättvis fred och en investering i vår gemensamma europeiska säkerhet.

Vidare, herr ordförande, kommer den fleråriga budgettramen också att diskuteras vid Europeiska rådet i mars. Som nämnden minns avslutades det danska ordförandeskapet med att man lade fram en heltäckande förhandlingsbox som samlade alla frågor av horisontell, finansiell, politisk och principiell betydelse som ska behandlas i den centrala budgetförhandlingen. Den mest omdiskuterade frågan var omnämmandet av bni-korrigeringar, det vill säga ett tillägg som öppnar för förnyade rabattarrangemang för Österrike, Tyskland, Danmark, Nederländerna och Sverige. Detta blev hårt kritiserat av i stort sett samtliga övriga medlemsstater.

I Europeiska rådets slutsatser från den 18 december noterades förhandlingsboxen, och man uppmanade det cypriotiska ordförandeskapet att fortsätta arbetet, så att en överenskommelse skulle kunna nås före årets slut. Vi kommer att behöva återkomma till frågan längre fram, men detta steg var mycket viktigt och någonting som regeringen slogs hårt för.

Under det cypriotiska ordförandeskapet kommer nu arbetet med långtidsbudgeten att gå in i en fas där vi börjar diskutera siffror. Målet är att ha en siffersatt förhandlingsbox i juni för diskussion på Europeiska rådet den 18–19 juni.

Från regeringens sida driver vi fortsatt den budgetrestriktiva linjen och den riksdagsförankrade positionen om att utgiftsnivån fortsatt ska uppgå till omkring 1 procent av unionens bni. Vidare lyfter vi fram modernisering och fokus på säkerhet och försvar, inklusive stöd till Ukraina, samt konkurrenskraft. Sådana satsningar behöver motsvaras av neddragningar på samtliga områden, framför allt inom sammanhållningspolitiken men också inom delar av den gemensamma jordbrukspolitik. Vi motsätter oss alltjämt ny gemensam upplåning liksom nya egna medel.

Ordförande! Europeiska rådet ska även diskutera konkurrenskraft och den inre marknaden. Som ni vet ägde ett informellt toppmöte rum den 12 februari på detta tema. Mötet i mars väntas bli en uppföljning av det arbetet, där vi verkar för att konkreta steg ska tas. Utan att gå djupare in i substansen kan jag säga att vi från svensk sida fortsatt kommer att vara mycket framåtriktade och pådrivande för konkreta och verkningfulla framsteg vad gäller den inre marknaden, kapitalmarknader, regelförenkling och frihandel. Jag vill påstå att Sverige på dessa områden är väl positionerat både som föredöme och som politisk kraft.

Dagordningspunkten om säkerhet och försvar väntas fokusera på arbetet för att stärka säkerheten i Europa mot bakgrund av ett försämrat säkerhetsläge. Regeringen kommer att fortsätta verka för att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga stärks. Det är prioriterat att beslutade initiativ nu genomförs effektivt och utan dröjsmål.

Regeringen kommer att fortsätta verka för att EU:s instrument och initiativ ska vara öppna för samarbeten med strategiska partner både inom och utanför Europa. Regeringen avser även att framhålla behovet av fördjupat samarbete mellan EU och Nato.

Vad gäller Mellanöstern har utrikesministern redan varit här och samrått om regeringens ståndpunkt. Jag vill kort instämma i att det är välkommet att den andra fasen av fredsplanen för Gaza nu har inletts. Samtidigt är vapenvilan skör, och de återkommande överträdelserna är alldeles oacceptabla. Parterna måste stå fast vid vad som överenskommits och upprätthålla vapenvilan.

Det är centralt att säkerställa humanitärt tillträde, och regeringen ser med mycket stort allvar på de fortsatta begränsningar och hinder som påverkar möjligheten att leverera humanitärt stöd till Gaza.

Det är avgörande att Hamas avväpnas. De kan inte tillåtas att ha en plats i ett framtida styre för Gaza. Vidare är det angeläget att upprätthålla trycket på Iran. Parallellt är dialog och ökat EU-engagemang med regionala aktörer viktigt, inte minst för att säkerställa den regionala stabiliteten och motverka eventuell eskalering.

Slutligen återkommer migrationsfrågan till Europeiska rådets möte. Det är viktigt att migrations- och asylpakten nu genomförs samtidigt i alla länder. Mer måste göras för att minska den irreguljära migrationen och effektivisera återvändandet.

Anf. 127 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag vill göra ett medskick vad gäller långtidsbudgeten. Det har jag gjort flera gånger förut.

Om jag ska försöka vara optimistisk vill jag säga att det finns flera ställen i ståndpunkten som man skulle kunna kroka i när det handlar om att också satsa på EU:s framtid i form av naturen och i form av klimatanpassning.

Det var inte länge sedan Sveriges regering presenterade sin NBSAP, alltså det svar som vi har blivit ålagda att ge på Kunming-Montreal-avtalet. Där finns åtgärdsåtgärder som handlar om att identifiera och fasa ut naturskadliga subventioner. Samma åtaganden finns på klimatsidan.

Detta är löften som Sveriges regering och EU har gett vid ett flertal olika tillfällen. Men om man inte börjar driva på för att löftena ska bli verklighet kommer det hela att skjutas på framtiden. Nästa tillfälle att

revidera och fasa ut dessa subventioner är först om sju år, och till dess kan mycket ha hänt.

EU:s befolkning är väldigt sårbar inför de förändringar som klimatkrisen leder till. 80 procent av EU:s natur är i väldigt dåligt skick.

Detta hör också hemma under frågan om beredskaps- och säkerhetsåtgärder, för det handlar om att säkerställa att det verkligen finns rent dricksvatten och att vi inte har en sårbar befolkning där människor dör i klimatkrisens spår.

Om vi skjuter upp detta kommer vi att behöva betala 20 procent mer för att uppnå samma effekt. Ju längre vi skjuter på det, desto dyrare kommer det att bli. EU förlorar redan i dag 45 miljarder euro per år på grund av att man behöver vidta åtgärder i efterhand för att stävja effekterna av översvämningar, torka med mera. Om det inte görs något före 2050 riskerar det att bli en kostnad på 7 procent av EU:s hela bnp.

Jag vill verkligen vädja till ministern och regeringen utifrån flera perspektiv att verkligen driva på för att få in detta, och man får gärna koppla det till beredskap, säkerhet och hållbarhet. Och klimatet finns fortfarande med bland det som regeringen nämner som prioriterade områden. Jag hade visserligen önskat att också naturen hade kunnat få vara med där. Naturbaserade klimatlösningar är bland det mest effektiva vi kan göra, också rent ekonomiskt. Det är kostnadseffektivt.

Jag vill alltså ha detta som ett medskick och en vädjan.

Anf. 128 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag vill bara kort säga att vi delar engagemanget för att EU ska ta sig an klimat- och miljöfrågorna på ett verkningsfullt och bra sätt. Jag tror också att EU är en lämplig arena att göra det på. Vi kan åstadkomma riktig förändring när vi gör det tillsammans – en hel kontinent eller åtminstone 27 länder. Det är ju också en av regeringens prioriteringar.

Vi använder ibland begreppet ”de fyra k:n”, och där är också klimat en av våra prioriterade frågor vid sidan av konkurrenskraft, kriget i Ukraina – eller rättare sagt vårt fortsatta stöd till Ukraina – och kampen mot kriminaliteten. Klimat är alltså en fortsatt prioriterad fråga för oss. Vi välkomnar också att det finns ambitioner i det framlagda förslaget till ny flerårig budget från kommissionen och att man vill använda EU:s budget för att möta klimatutmaningarna. Det finns ju ett förslag om att 35 procent av budgeten på ett eller annat sätt ska riktas till åtgärder som handlar om klimatet. Vilken siffra det till sist blir får vi väl se, men vi välkomnar ambitionen och målsättningen att också klimatet ska finnas med som en viktig del i detta.

Som ni vet har också Sverige varit starkt pådrivande för att anta det nya 2040-klimatmålet. Men det finns mycket man kan diskutera här som vi får återkomma till. Klimatfrågan fortsätter att vara viktig för regeringen.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Med detta konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då är vi på Övriga frågor.

Anf. 130 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Här vill jag bara säga att det kommer att hållas en informell lunchdiskussion om det europeiska centret för demokratisk resiliens.

2025/26:27

20 februari

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Med detta är vi klara med denna punkt på dagordningen. Vi tackar statsrådet med medarbetare för deltagandet vid dagens sammanträde med EU-nämnden. Vi önskar lycka till vid rådet och trevlig helg så småningom!

Anf. 132 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Trevlig helg!

Innehållsförteckning

§ 1 Konkurrenskraftsfrågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	1
Anf. 5 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V).....	2
Anf. 6 MATILDA ERNKRANS (S).....	2
Anf. 7 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	2
Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP).....	3
Anf. 9 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	3
Anf. 10 REBECKA LE MOINE (MP).....	3
Anf. 11 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	4
Anf. 16 MATILDA ERNKRANS (S)	4
Anf. 17 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 19 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	5
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 21 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L).....	5
§ 2 Konkurrenskraftsfrågor	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 23 Statssekreterare SIMON WESTBERG	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 25 Statssekreterare SIMON WESTBERG	6
Anf. 26 SERKAN KÖSE (S).....	7
Anf. 27 Statssekreterare SIMON WESTBERG	8
Anf. 28 REBECKA LE MOINE (MP).....	8
Anf. 29 Statssekreterare SIMON WESTBERG	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 31 Statssekreterare SIMON WESTBERG	9
Anf. 32 ANNA VIKSTRÖM (S).....	9
Anf. 33 Statssekreterare SIMON WESTBERG	10
Anf. 34 REBECKA LE MOINE (MP).....	10
Anf. 35 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	10
Anf. 36 Statssekreterare SIMON WESTBERG	10
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 38 Statssekreterare SIMON WESTBERG	11

Anf. 39	SERKAN KÖSE (S).....	11
Anf. 40	Statssekreterare SIMON WESTBERG	12
Anf. 41	REBECKA LE MOINE (MP).....	12
Anf. 42	SERKAN KÖSE (S).....	13
Anf. 43	Statssekreterare SIMON WESTBERG	13
Anf. 44	SERKAN KÖSE (S).....	13
Anf. 45	REBECKA LE MOINE (MP).....	13
Anf. 46	Statssekreterare SIMON WESTBERG	13
Anf. 47	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 48	Statssekreterare SIMON WESTBERG	14
Anf. 49	JYTTE GUTELAND (S)	14
Anf. 50	REBECKA LE MOINE (MP).....	15
Anf. 51	ANNA LASSES (C).....	15
Anf. 52	Statssekreterare SIMON WESTBERG	15
Anf. 53	JYTTE GUTELAND (S)	16
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 55	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	16
Anf. 56	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 57	Statssekreterare SIMON WESTBERG	16
Anf. 58	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 59	Statssekreterare SIMON WESTBERG	16
§ 3	Utrikesfrågor.....	17
Anf. 60	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 61	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	17
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 63	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	17
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 65	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	17
Anf. 66	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	19
Anf. 67	ANNA LASSES (C).....	19
Anf. 68	PER-ARNE HÅKANSSON (S).....	19
Anf. 69	REBECKA LE MOINE (MP).....	20
Anf. 70	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	20
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 72	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	21
Anf. 73	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	22
Anf. 74	ANNA LASSES (C).....	24
Anf. 75	YUSUF AYDIN (KD)	24
Anf. 76	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	25
Anf. 77	REBECKA LE MOINE (MP).....	26
Anf. 78	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	26
Anf. 79	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	26
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 81	ANNA LASSES (C).....	26

Anf. 82	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 83	ALEXANDRA VÖLKER (S)	27
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 85	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGÅRD (M)	27
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	27
§ 4	Jordbruks- och fiskefrågor	28
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 88	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	28
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 90	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	28
Anf. 91	JYTTE GUTELAND (S)	28
Anf. 92	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	29
Anf. 93	ANNA LASSES (C)	29
Anf. 94	REBECKA LE MOINE (MP)	29
Anf. 95	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	29
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 97	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	30
Anf. 98	JYTTE GUTELAND (S)	31
Anf. 99	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	31
Anf. 100	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	31
Anf. 101	REBECKA LE MOINE (MP)	32
Anf. 102	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	32
Anf. 103	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 104	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	32
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	33
§ 5	Allmänna frågor – sammanhållning	34
Anf. 106	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 107	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	34
Anf. 108	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 109	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	34
Anf. 110	REBECKA LE MOINE (MP)	34
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 112	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	35
Anf. 113	ANNA LASSES (C)	35
Anf. 114	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	36
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 116	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	36
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 118	Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD)	36
§ 6	Allmänna frågor	37
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 120	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	37
Anf. 121	MATILDA ERNKRANS (S)	37
Anf. 122	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	37
Anf. 123	MATILDA ERNKRANS (S)	38
Anf. 124	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	38
Anf. 125	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 126	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	39
Anf. 127	REBECKA LE MOINE (MP)	41

Anf. 128	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	42	2025/26:27
Anf. 129	ORDFÖRANDE.....	42	20 februari
Anf. 130	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	43	
Anf. 131	ORDFÖRANDE.....	43	
Anf. 132	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	43	